

■ ΑΓΟΡΕΣ

Τα social media
σε ρόλο market maker

business Energy

- ΤΕΥΧΟΣ 26
- ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2021
- ΤΙΜΗ: 3 €

ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ

ΤΑ 7 ΛΕΠΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΡΗΞΗ ΣΤΟ BLACKOUT

- ▷ Ερωτήματα για τα αντανακλιαστικά του ΑΔΜΗΕ
- ▷ Σταδιακή η επαναλειτουργία των διηλεκτρικών σε Ασπρόπυργο και Ελευσίνα
- ▷ Τι θα γίνει με τον εφοδιασμό της αγοράς

■ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ

Ανέβασε τον πήχη
ο Μυτιληνναίος

Ποιες εισηγμένες θα κάνουν
χαρούμενους τους μετόχους τους

■ ΓΙΑΝΝΗΣ
ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ

Έρχονται τα
ηλεκτρονικά
πρόσπια του ΚΟΚ

■ ΑΠΟΚΡΑΤΙΚΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Τον τελευταίο
ήλογο
έχει ο...
Λαυρεντιάδης

9 772653 012006

EDITORIAL

«Λεφτά υπάρχουν»

ΣΕΛ. 4**ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΝΟΥΠΑΚΗΣ**

Ανάκαμψη (ίσως) 100 χρόνια μετά την ...καταστροφή της Σμύρνης!

ΣΕΛ. 6**ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΑΡΙΝΟΥ**

Τι περιλαμβάνει η επόμενη μέρα στην αγορά εργασίας

ΣΕΛ. 8**ΜΑΝΤΑΛΕΝΑ ΠΙΟΥ**

Πώς ο Covid-19 επιταχύνει το ψηφιακό ευρώ

ΣΕΛ. 10**ΤΑ DEALS ΤΩΝ ΑΠΟΚΡΑΤΙΚΟΠΟΙΗΣΕΩΝ**

Η Οικονομία όμπρος των funds και του Λαυρεντιάδη!

ΣΕΛ. 12**ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΣ**

Η ύβρις φέρνει την Νέμεσις

ΣΕΛ. 20**ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ**

Πώς οι τιμές γύρισαν έναν χρόνο πίσω

ΣΕΛ. 24**ΔΕΗ**

Γιατί τα «λευκά κοιλάρια» εξακολουθούν να χάνουν στη ΔΕΗ;

ΣΕΛ. 26**ΜΥΤΙΛΙΝΕΟΣ**

Ισχυρά οικονομικά μεγέθη κόντρα στην πανδημία

ΣΕΛ. 28**ΕΝΕΡΓΕΙΑ**

Τα κρίσιμα επτά λεπτά που αφήνουν έκθετο τον ΑΔΜΗΕ

ΣΕΛ. 30**GAMESPOT**

Η εκδίκαση των μικροεπενδυτών

ΣΕΛ. 32**FORD EXPLORER**

Luxury SUV

ΣΕΛ. 40**ΘΑΤΣΕΡ**

Η μητέρα όλων των μαχών

ΣΕΛ. 42**PRESS BUTTON**Μικρές ειδήσεις και παρασκήνια από τον χώρο της ενέργειας και της οικονομίας:
Σελ. 44-45**business Energy**

Μηνιαίο περιοδικό για την ενέργεια, την οικονομία, τις επιχειρήσεις.

Κυκλοφορεί κάθε 1η του μήνα.

Η ψηφιακή έκδοση είναι διαθέσιμη στο site **businessenergy.gr****ΕΚΔΟΤΗΣ:**

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΟΤΟΡΙ ΕΠΕ

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ:Γιάννης Κανουπάκης
Έλενα Κρίτσαλη
Αγγελική Μαρίνου
Μανταλένα Πίου
Γιάννης Σταυρόπουλος
Έφη Τσιβίκα
Χάρης Φλουδόπουλος
Τάσος Φραγκούλης
Σταύρος Χαρίτος**ΣΧΕΔΙΑΣΗ:**

Χριστίνα Μυρίθλη

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ:Εκδόσεις Motori ΕΠΕ
Δημ. Σούτσου 24Α
11521 Αθήνα
τηλ: 2106400281
info@businessenergy.gr**ΕΚΤΥΠΩΣΗ:**

ΚΑΜΠΥΛΗ ΑΕ

HUAWEI IdeaHub

Intelligence at Your Fingertips

Camera
Resolution 4K30
Auto voice tracking ✓
AutoFrame ✓
Ultra-wide angle 80°

IdeaHub Pro
65" 86"

IdeaHub S
65" 86"

Camera
Resolution 1080p30
Auto voice tracking x
AutoFrame ✓
Ultra-wide angle 80°

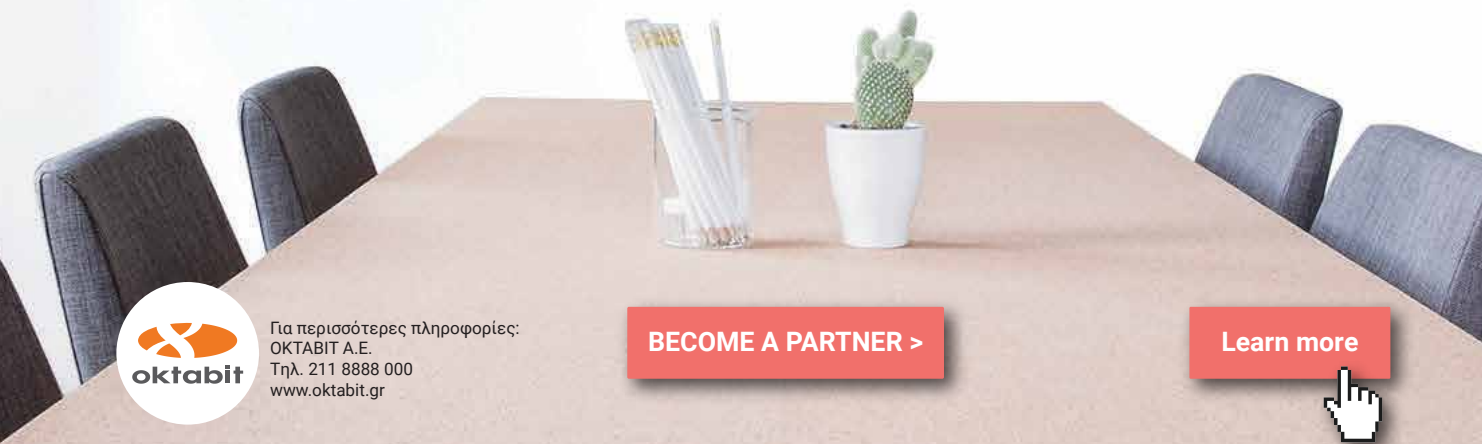

February Special Offers
more details to Oktabit Sales Dpt
tel 211888000

Superb
Interactive Whiteboard

Professional Video
Conferencing

Prosperous Cloud
Ecosystem

Για περισσότερες πληροφορίες:
OKTABIT A.E.
Τηλ. 211 8888 000
www.oktabit.gr

BECOME A PARTNER >

Learn more

«Λεφτά υπάρχουν»

Crash test για την ελληνική Οικονομία και την αγορά θα αποτελέσει η έξοδος στις αγορές, αλλά και στο ευρύ επενδυτικό κοινό οι αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου και οι εκδόσεις ομολογιακών δανείων για πλήθος επιχειρήσεων. Πέρα από την κρατική ενίσχυση, που λόγω Covid είναι επιβεβλημένη, θα φανεί στην πράξη κατά πόσο οι ιδιώτες στην Ελλάδα θα βάλουν το χέρι στο πορτοφόλι για να στηρίξουν τις μεγάλες ελληνικές επιχειρήσεις κατά τον μετασχηματισμό της Οικονομίας. Η αρχή έγινε με την έξοδο της χώρας στις αγορές, στο τέλος του περασμένου μήνα. Η Ελλάδα κατάφερε να δανειστεί με ιστορικά χαμηλό επιτόκιο κάτω από μία ποσοστιαία μονάδα. Όσο κι αν αυτή η αποκλιμάκωση των ελληνικών τίτλων μοιάζει ψεύτικη, δεν παύει να δημιουργεί δεδομένο. Όλοι οι εμπλεκόμενοι περί τα οικονομικά αντιλαμβάνονται τη σπουδαιότητα της επαναγοράς κρατικών τίτλων από την ΕΚΤ. Ακόμα κι αν δεν έχει λάβει επενδυτική βαθμίδα η χώρα μας. Όλοι αναγνωρίζουν το πόσο χρήσιμη είναι η δημοσιονομική χαλάρωση, για την οποία υπάρχει μεγάλη βεβαιότητα ότι θα συνεχιστεί και το 2022. Έστω κι αν αυτή δεν γίνεται υπό κανονικές συνθήκες. Ενδεχομένως να μιλούσαμε διαφορετικά σήμερα όσο διαρκούσε το κυνήγι του 3,5% πρωτογενούς πλεονάσματος κάθε χρόνο μέχρι το 2023. Αλλά με τις υποθέσεις και τα «αν», ιστορία δεν γράφεται. Σε κάθε περίπτωση, τώρα ήρθε η ώρα να αρπάξουν την ευκαιρία και οι ελληνικές επιχειρήσεις. Τράπεζα Πειραιώς και Aegean Airlines θα απευθυνθούν στο ευρύ επενδυτικό κοινό για την άντληση περί του 1 δισ. ευρώ για την πρώτη και περισσότερων από 70 εκατ. ευρώ για τη δεύτερη. Μότορ Όιλ, ΔΕΗ, σε δεύτερο χρόνο ο Μυτιληναίος, η νέα Ελλάκτωρ, θα εκδώσουν ομολογιακά δάνεια,

με τη συμμετοχή, όπως λέγεται, και ιδιωτών από την Ελλάδα επενδυτών.

Περισσότερα από 20 δισ. ευρώ αποταμιεύσεων έχουν σωρευτεί στο τραπεζικό σύστημα από την κατάρρευση της κατανάλωσης λόγω Covid. Με τα μαγαζιά κλειστά, είναι προφανές ότι τα περιθώρια για έξοδα στενεύουν. Διότι δεν είναι μόνο η διάθεση για κατανάλωση. Είναι και η ανησυχία για το τι ξημερώνει την επόμενη μέρα. Έχει παρατηρηθεί ότι οι Έλληνες την περίοδο που έχουν μείνει στο σπίτι τους, όπου και θα παραμείνουν τουλάχιστον μέχρι τα μέσα Μαρτίου, συμμετείχαν στο «τρενάκι» της GAMESPOT, αλλά και στις συναλλαγές του 1 ευρώ ή του 1 δολαρίου, μέσω κινητών τηλεφώνων για αγορές κρυπτονομισμάτων ή άλλων μετοχών.

Επίσης, παρατηρήθηκε ότι με την έξοδο από την καρντίνα Νο 1 που ξεκίνησε τον περασμένο Μάρτιο και ολοκληρώθηκε στα μέσα Μαΐου, εκτοξεύθηκαν οι πωλήσεις... αυτοκινήτων. Άρα, «λεφτά υπάρχουν», όπως έλεγε μια «ψυχρή» προ 12 ετών...

Τον Μάρτιο αναμένεται να δοκιμαστεί η εμπιστοσύνη με καθαρά λεφτά, ζωντανά κεφάλαια, προς τους εκπροσώπους της πραγματικής Οικονομίας, τις μεγάλες επιχειρήσεις της χώρας. Προλαβαίνοντας για μία ακόμα φορά ο ιδιωτικός τομέας, το κράτος και κυρίως τις Βρυξέλλες, που πλησιάζει σχεδόν 1 χρόνος από την ιστορική απόφαση για τη δημιουργία ταμείου ανάκαμψης της ευρωπαϊκής οικονομίας, κι ακόμα δεν έχει ειρορεύσει ούτε σεντ. Αυτές τις επιχειρήσεις, λοιπόν, θα πρέπει να δει η κυβέρνηση, τον ιδιωτικό τομέα συνολικά, με φορολογικές και ασφαλιστικές διευκολύνσεις, μείωση ενεργειακού κόστους και συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού.

Τόσο απλά.

RENAULT
Passion for life

Νέο Renault CAPTUR

Το Απόλυτο Crossover

Το εμβληματικό compact crossover, το Νο1 σε πωλήσεις στην κατηγορία του στην Ευρώπη

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ 2021 για την Ελλάδα!

Το Νέο Renault CAPTUR με:

- | **Κινητήρες** βενζίνης, diesel, LPG, τώρα και Plug-in Hybrid έως **160hp**
- | Προηγμένα Συστήματα Ασφάλειας **Renault Easy Drive**
- | Σύγχρονες Τεχνολογίες Συνδεσιμότητας **Renault Easy Connect**
- | **90 χρωματικούς συνδυασμούς**

Το νέο Renault CAPTUR έλαβε ψήφο εμπιστοσύνης από τα 27 Μέλη του ανεξάρτητου Θεσμού «Αυτοκίνητο της Χρονιάς για την Ελλάδα», ο οποίος απαρτίζεται από καταξιωμένους δημοσιογράφους των μεγαλύτερων έντυπων και ηλεκτρονικών μέσων της χώρας.

**TEOREN
MOTORS AE**
B. N. ΘΕΟΧΑΡΑΚΗΣ

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΑΣ RENAULT & DACIA

Έδρα-Εκθεση-Service: Λ. Τατσίου 93, Μεταμόρφωση, 144 51, τηλ. 210 5706850

Διοίκηση-Εκθεση-Service: Λ. Κηφισού 138-140, Περιστέρι, 121 31, τηλ. 210 5706860

ΑΡ. Γ.Ε.ΜΗ.: 008087901000

Μάθετε περισσότερα:

24/7 Info Line 800 11 11011

www.renault.gr

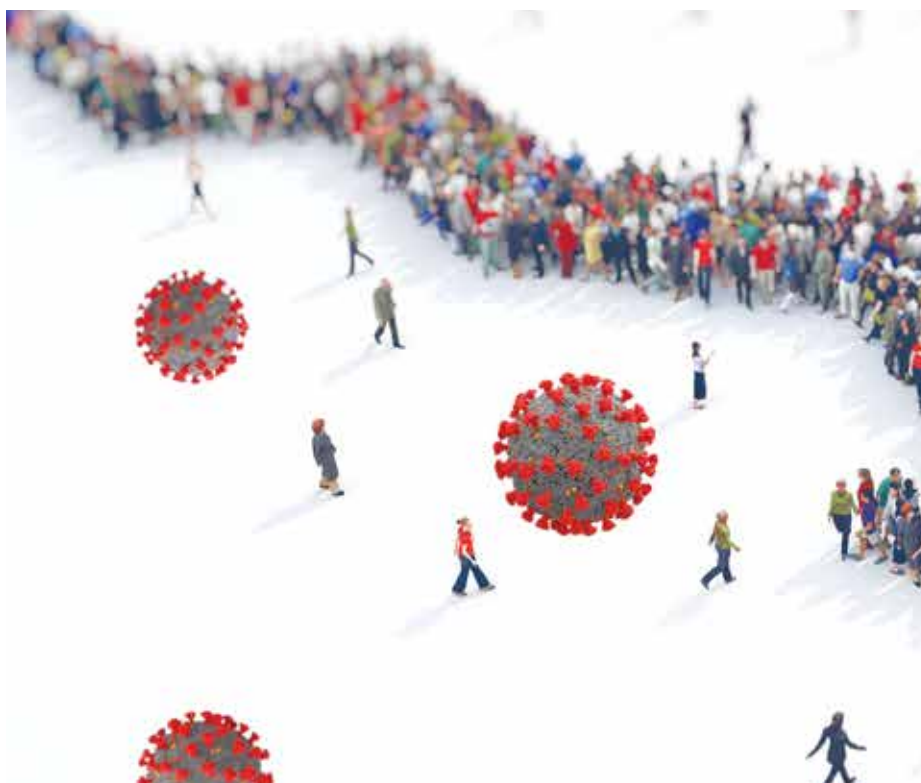

Ανάκαμψη (ίσως) 100 χρόνια μετ

Ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας το 2021, με ρυθμό 4%-4,3%, προβλέπει το βασικό σενάριο του ΙΟΒΕ, σύμφωνα με την τελευταία τριμηνιαία έκθεσή του. Ποτέ άλλοτε μια πρόβλεψη δεν ήταν τόσο επισφαλής... Διότι, ποτέ άλλοτε στη νεώτερη ιστορία δεν είχαμε τόσους αστάθμητους παράγοντες όσους σήμερα, που η πανδημία έχει φθάσει να αντιμετωπίζεται, σχεδόν... στοιχηματικά. Όλοι π.χ., επένδυσαν στα εμβόλια, και πριν καλά-καλά κλείσει ο πρώτος μήνας του 2021 άρχισε το μεγάλο παζάρι! Κυριολεκτικά, όμως... Μα, το λέγαμε στο προηγούμενο τεύχος ότι «η διανομή τους θα είναι το μέγιστο πιθικό τεστ», και να που συνέβη. Οι ΗΠΑ, ειδικά με τον Μπάιντεν, οργανώθηκαν με τη Pfizer, οι Βρετανοί είπαν το γνωστό (βλακώδες) hip hip hooray λόγω Astra Zeneca, αλλά μάλλον έπεσαν έξω κι αυτοί, οι δε Γερμανοί -πρωτίστως δι' ίδιον όφελος- στήσανε στα έξι μέτρα την τελευταία, μαζί και η Ε.Ε., που ταιριάζει πάντα τον βηματισμό της με το Βερολίνο σε απόλυτη... συστοιχία (φου), το δε Ισραήλ τραγουδάει «τόσα δίνω πόσα θες» και καθαρίζει με ζεϊμπέκικο. Στο μεταξύ, οι μεταλλάξεις διευρύνονται στα πέριξ, ενώ, αν διακτινιστούμε στη Ν. Αφρική, ο ιός δεν κτυπιέται με τα γνωστά εμβόλια... Κι εμείς κοιτάμε και ελπίζουμε, πάντα ελπίζουμε για το καλύτερο, αλλά, σχεδόν πάντα, ζούμε το χειρότερο...

Πρώτο κύμα

Αν, όντως, λοιπόν η πανδημία προχωρήσει σε τρία κύματα, ο γενικός χαρακτήρας κάθε κύματος θα είναι διαφορετικός. Το πρώτο κύμα επικέντρωσε την προσοχή μας, όπως είναι λογικό, στα θέματα υγείας, πώς θα μπορέσου-

με να εμποδίσουμε τον ιό να απλωθεί πέρα από τα ανεκτά επίπεδα. Έτσι, οι περισσότερες χώρες αποδέχθηκαν τις καραντίνες, την κοινωνική απόσταση κ.λπ. Όμως, ο αριθμός των μολύνσεων είναι πολύ μεγαλύτερος στο δεύτερο κύμα και ο φόβος των μακροπρόθεσμων οικονομικών συνεπειών συνεχίζει να αυξάνεται.

Αν, λοιπόν, τα εμβόλια δεν εμποδίσουν το τρίτο κύμα, είναι βέβαιο πως αυτό θα επικεντρωθεί στην ψυχική υγεία, στις καταστροφικές συνέπειες της εξαφάνισης αυτού που θεωρούμε κανονική κοινωνική ζωή. Γι' αυτό ακόμη και αν τα εμβόλια δουλέψουν, η ψυχική κρίση θα επιμείνει, μαζί και η οικονομική που, στην περίπτωσή μας, δεν τέλειωσε ποτέ από το 2008 και μετά...

Πάμε πίσω στο ΙΟΒΕ, που μας λέει ότι: Εφόσον η υγειονομική κρίση υποχωρήσει ταχύτερα (ευνοϊκό σενάριο), η ανάκαμψη θα επιταχυνθεί (5%-5,3%). Εάν, όμως, η επιδημιολογική κατάσταση παραμείνει στα τρέχοντα επίπεδα, με πιθανές νέες έντονες εξάρσεις, η ανάπτυξη φέτος θα είναι αναμικτή (0,5-1%). Σε συνάφεια με τα τρία σενάρια μακροοικονομικών εξελίξεων για το 2021, στο βασικό σενάριο το ποσοστό ανεργίας αναμένεται να υποχωρήσει στην περιοχή του 15,5%-16%, στο ευνοϊκό σενάριο στο 15,0%, ενώ στο δυσμενές σενάριο θα ενισχυθεί σημαντικά (18,0-18,5%). Ποντάρτε ελεύθερα παρακαλώ, έως ότου ακούσετε το «Rien ne va plus». Το «δεν πάει άλλο» είναι πολύ κοντά εννοιολογικά με το «τέλος

ΤΟΥ **ΓΙΑΝΝΗ ΚΑΝΟΥΠΑΚΗ**

τά την... καταστροφή της Σμύρνης!

τα κτυπήματα», δηλαδή, μην ποντάρετε, μην ελπίζετε και εκεί τελειώνουν όλα, καθόσον, η τύχη/ατυχία μπαίνουν κυκλικά στον χορό, οπότε αναμένουμε, λογικά, να αρχίσουν όλα ξανά, από άλλη βάση -αν και εφόσον-, πάντως όχι στη βάση που ξέραμε ως τώρα.

Φάουτσι

Πότε; Το 2022 και βλέπουμε, όπως λένε ο Φάουτσι και άλλοι γνώστες τους παγκόσμιου υγειονομικού τομέα και, συναφώς, του οικονομικού, αφού οικονομία=υγεία και το αντίστροφο, εκτός αν κάποιος μας πείσει πως δεν ισχύει κάτι τέτοιο στις μέρες μας, πέραν των απομακρυσμένων περιοχών, όπου ζουν ερημίτες, ασκητές, αναχωρητές! Έναν αιώνα μετά την καταστροφή της

Σμύρνης, ο ελληνισμός, με τα διαρκή εθνικά ζητήματά του, που παραμένουν άλυτα, είναι ενδεχόμενο να ξαναζήσει μια νέα καταστροφή, σε κοινωνικό, οικονομικό και πολιτιστικό επίπεδο μη γνωρίζοντας πού πατά και πού πηγαίνει.

Επιμένω, αν κάποιος/α γνωρίζει ακριβώς πώς θα έχουν τα πράγματα στο εγγύς μέλλον να μας πληροφορήσει, μην φανούμε κινδυνολόγοι...

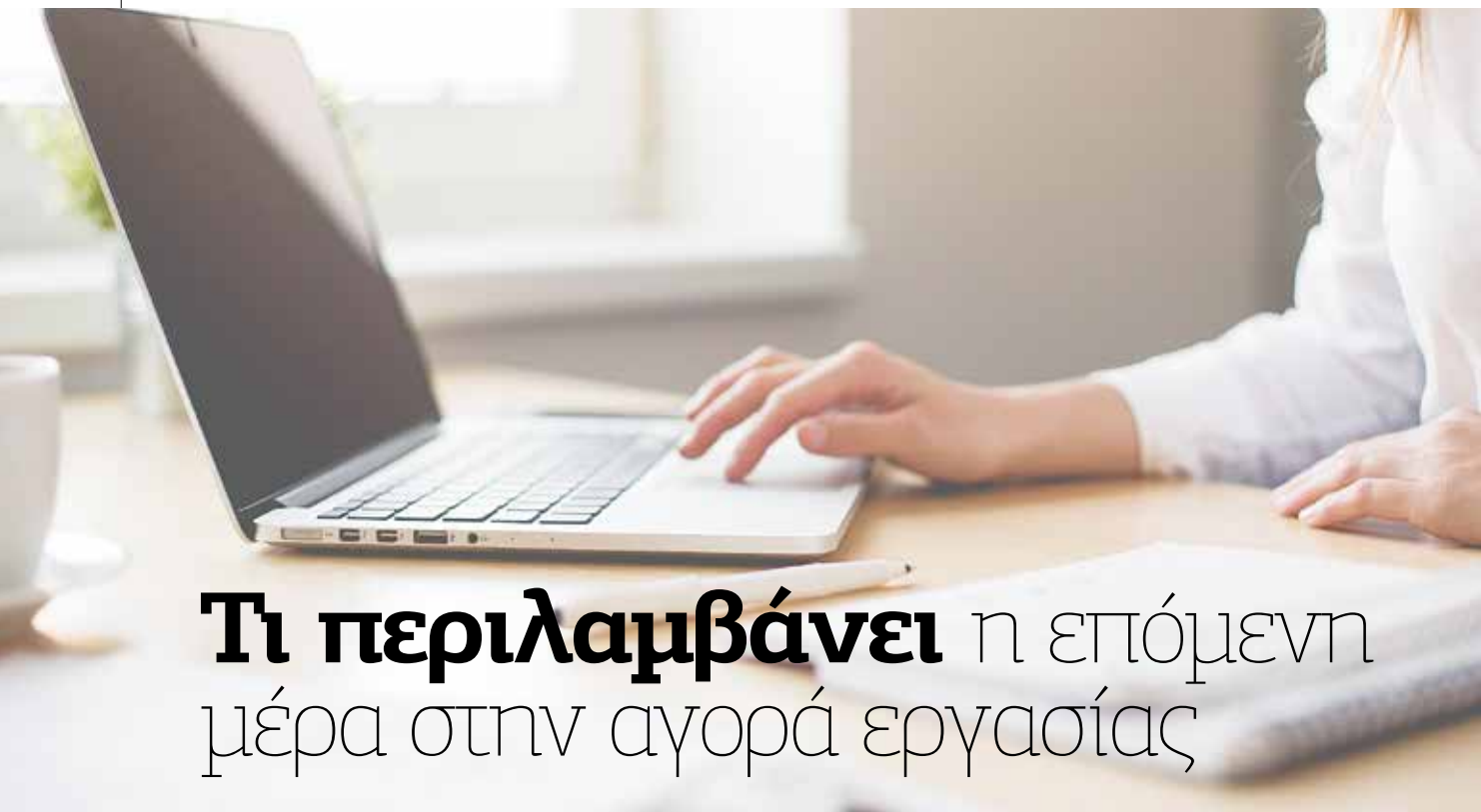
Εκτός αν θεωρούν και τον Γενικό Διευθυντή του IOBE, Νίκο Βέττα, κινδυνολόγο, όταν προειδοποιεί «...είναι σαφές πως η πανδημία προκαλεί στην παγκόσμια οικονομία όχι απλώς μια πολύ έντονη διαταραχή, αλλά μια βαθιά κρίση. Παρά τις γενικά θετικές εξελίξεις στο μέτωπο των εμβολίων, ισχυρές αβε-

βαιότητες παραμένουν για την τελική εξέλιξη της υγειονομικής κρίσης»... «το ότι αρχίζει να φαίνεται το τέλος της κρίσης δεν σημαίνει πως αυτό είναι κοντά, ούτε ότι η πορεία προς τα εκεί είναι προδιαγεγραμμένη».

Σε κάθε περίπτωση, εκτιμάται πως η τρέχουσα χρονιά θα είναι ιδιαίτερα κρίσιμη, ειδικά για την ελληνική οικονομία θα είναι καθοριστικό αν θα έχει τεθεί υπό έλεγχο το υγειονομικό πρόβλημα στην Ευρώπη -αρκετά νωρίς, την άνοιξη- όμως, η προσδοκία π.χ. για τουριστικά έσοδα που θα ξεπερνούν το μισό από όσο ήταν πριν από την κρίση είναι αισιόδοξη.

Ζήτηση

Σε τομείς και κλάδους, η ζήτηση μπορεί να ανακάμψει με αργό ρυθμό, συμπεριλαμβάνοντας πολλούς από όσους δημιουργούν συστηματικά πολλές θέσεις απασχόλησης, όπως ο τουρισμός, η εστίαση, το λιανικό εμπόριο, οι μετακινήσεις, ο πολιτισμός και η ψυχαγωγία, ενώ σημαντικό τμήμα επιχειρήσεων θα βρεθεί σε σημαντική πίεση «γιατί τα χρηματοοικονομικά χαρακτηριστικά τους θα καθιστούν δυσχερή τη χρηματοδότηση στη συνέχεια ή γιατί η ζήτηση θα μειώνεται, ανάμεσα σε άλλους και για λόγους τεχνολογικής εξέλιξης». Last but not least: Σύμφωνα με την ΤτΕ, οι συνολικές καταθέσεις νοικοκυριών και επιχειρήσεων άγγιξαν τα 163 δισ. ευρώ τον Δεκέμβριο από 159 δισ. τον προηγούμενο μήνα. Καλό το «πάπλωμα», όμως το χρήμα πρέπει να κινείται, αλλιώς θα συζητάμε τα ίδια μέχρι να γεράσουμε. Και εδώ έρχεται η περίφημη ατομική ευθύνη να συναντήσει τη συλλογική, αρκεί το συλλογικό υποσυνείδητο να επεξεργασθεί τα «μηνύματα», με βάση και την ισχύουσα συλλογική μνήμη...

Τι περιλαμβάνει η επόμενη μέρα στην αγορά εργασίας

ΤΗΣ **ΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΜΑΡΙΝΟΥ**

Τηλεργασία σε ποσοστό 50%, αποδέσμευση από τις αναστολές συμβάσεων και... στροφή στον μηχανισμό «Συν-εργασία» φέρνει η επόμενη μέρα για την αγορά εργασίας, μετά την αποσωλήνωση της εθνικής οικονομίας από τον... αναπνευστήρα. Ένα συνδυασμό παλαιών και νέων μέτρων αναμένεται να ενεργοποιήσει το οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης προκειμένου να μπορέσει να στηριχθεί η απασχόληση, ενώ φαίνεται να εγκαταλείπεται η οριζόντια επιδοματική πολιτική σε εργαζόμενους και επιχειρήσεις που πλήττονται από την πανδημία. Το πρόγραμμα ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ το οποίο έχει πάρει παράταση μέχρι και τις 28 Φεβρουάριου αναμένεται να στηρίξει περαιτέρω τις

θέσεις εργασίας και στο μεταβατικό στάδιο. Στο πλαίσιο του μηχανισμού επιδοτείται το 60% του καθαρού μισθού που χάνεται και το 100% των ασφαλιστικών εισφορών για τον χρόνο εργασίας που χάνεται. Σε παράταση οδεύει και η υποχρεωτική τηλεργασία στο 50%, όπου βέβαια αυτό είναι εφικτό. Οι αναστολές από την άλλη ναι μεν αναμένεται να συνεχίσουν, αλλά όχι σε όλους τους κλάδους, παρά μόνο για εκείνους που έχουν κλείσει με κρατική εντολή (όπως η εστίαση, η ψυχαγωγία, ο αθλητισμός κ.λπ.). Στόχος είναι η ομαλή μετάβαση στη νέα εργασιακή κανονικότητα, εφόσον η πανδημία του κορωνοϊού και ο ρυθμός των εμβολιασμών το επιτρέψουν.

Επιδότηση εισφορών

Στο τραπέζι των συναρμόδιων υπουργείων Εργασίας, Οικονομικών και Ανά-

πτυξης βρίσκεται μια νέα γενιά στοχευμένων μέτρων, που αναμένεται να αναπτυχθούν σταδιακά και σκοπεύουν να στηρίξουν τις επιχειρήσεις που θα βγαίνουν από τα κλαδικά lockdown και από τα οριζόντια μέτρα όπως είναι οι αναστολές συμβάσεων. Κρίσιμο ρόλο στην επόμενη μέρα αναμένεται να παίξει και η κατάρτιση εργαζομένων και ανέργων, με προγράμματα που θα χρηματοδοτηθούν από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Ειδικό εκτιμούν πως το βάρος των μέτρων της επόμενης μέρας πρέπει να πέσει και στον όγκο του μη μισθολογικού κόστους εργασίας, δηλαδή στην επιδότηση των ασφαλιστικών εισφορών, καθώς παρά την αφαίρεση 3 ποσοστιαίων μονάδων το 2021 το μη μισθολογικό κόστος παραμένει υψηλό. Συνεπώς η επιδότηση των ασφαλιστικών εισφορών βρίσκεται

Τι ισχύει με τις απολύσεις

στα πλάνα του οικονομικού επιτελείου, όχι όμως οριζόντια, αλλά με κριτήρια, όπως η μείωση του τζίρου, ο αριθμός εργαζομένων που απασχολεί η επιχείρηση, ενώ θα εξαρτάται και σε ποιον ΚΑΔ ανήκει η κάθε επιχείρηση. Σίγουρα όπως φαίνεται μέχρι τώρα θα δοθεί προτεραιότητα σε κλάδους όπως η εστίαση και ο τουρισμός. Παράλληλα το υπουργείο Οικονομικών θα εφαρμόσει ένα πρόγραμμα που θα επιδοτεί τις πάγιες δαπάνες των επιχειρήσεων. Το μέτρο προβλέπει ότι σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά, θα δύναται να χορηγείται ενίσχυση, με τη μορφή της «επιδότησης παγίων δαπανών», στο πλαίσιο της στήριξης για μη καλυπτόμενες πάγιες δαπάνες επιχειρήσεων με βάση τον τζίρο τους.

Μισθοί

Το μέτρο αυτό προβλέπει επιδότηση μέχρι και του 90% για τις μικρές και μέχρι 70% για τις μεσαίες επιχειρήσεις που απασχολούν μέχρι και 250 άτομα δαπανών όπως τα έξοδα μισθοδοσίας, τα ενοίκια, τις υποχρεώσεις σε τράπεζες για ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Η ενίσχυση μπορεί να παρέχεται είτε ως άμεση ενίσχυση είτε ως έκπτωση φορολογικών υποχρεώσεων. Η μέγιστη ενίσχυση ανά επιχείρηση με βάση τον κοινοτικό κανονισμό μπορεί να φτάσει ως και 3 εκατ. ευρώ. Πέραν του νέου προγράμματος, η Ελλάδα έχει ήδη καταθέσει αίτημα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για να λάβει αδιάθετους πόρους από το πρόγραμμα SURE για τη συνέχιση των μέτρων στήριξης της απασχόλησης. Τα χρήματα αυτά θα μπορέσουν να στηρίξουν τις θέσεις εργασίας στους κλάδους που παραμένουν κλειστοί. Όπως για παράδειγμα η εστίαση, οι επιχειρήσεις του αθλητισμού, του πολιτισμού. Σημαντικό ρόλο στην επόμενη ημέρα θα παίξουν και τα στοχευμένα προγράμματα κατάρτισης, που θα τρέξει το υπουργείο Εργασίας τόσο για εργαζόμενους, όσο και για άνεργους.

Όσο οδεύει προς το τέλος του το μέτρο των αναστολών συμβάσεων εργασίας στον ιδιωτικό τομέα, τόσο πληθαίνουν τα σενάρια περί κύματος απολύσεων στις επιχειρήσεις που πλήττονται βάσει ΚΑΔ. Σημειώνεται πως η προστασία από τις απολύσεις, σύμφωνα με τα σημερινά μέτρα, διαμορφώνεται ως εξής:

- Για τις κλειστές με κρατική εντολή επιχειρήσεις, η προστασία διαρκεί έως τη λήξη των αναστολών συμβάσεων (δηλαδή μόλις ανοίξουν οι επιχειρήσεις, παύει και η προστασία).

- Για τις ανοικτές αλλά πληττόμενες επιχειρήσεις βάσει ΚΑΔ, η προστασία ισχύει και για ένα μήνα μετά το τέλος των αναστολών συμβάσεων, καθώς οι επιχειρήσεις υποχρεούνται να διατηρούν τον ίδιο αριθμό εργαζομένων μετά το τέλος της αναστολής και για όσο χρονικό διάστημα διήρκεσε αυτή.

- Για τις επιχειρήσεις που εντάσσονται στην Επισιτηφόρα Προκαταβολή 5 η προστασία των θέσεων εργασίας διαρκεί έως 30 Ιουνίου. Οι επιχειρήσεις που ανήκουν σε πληττόμενους κλάδους, σύμφωνα με τους ΚΑΔ που ορίζονται από το υπουργείο Οικονομικών, απαγορεύεται να μειώσουν το προσωπικό τους για όσο χρονικό διάστημα κάνουν χρήση του μέτρου των αναστολών των συμβάσεων εργασίας εντός του μήνα που διανύουν. Σε περίπτωση καταγγελίας, αυτή είναι άκυ-

ρη. Σε περίπτωση που οι συμβάσεις εργασίας των εργαζομένων τίθενται σε αναστολή σε διαφορετικής διάρκειας χρονικά διαστήματα, ως ισόχρονο διάστημα θεωρείται το χρονικό διάστημα από την ημερομηνία που τέθηκε σε αναστολή η σύμβαση εργασίας του πρώτου εργαζόμενου/ων εντός του μηνός Δεκεμβρίου έως και την ημερομηνία λήξης της τελευταίας αναστολής σύμβασης εργασίας εργαζόμενου/ων της επιχείρησης εντός του ίδιου μήνα. Για παράδειγμα, επιχείρηση που έθεσε σε αναστολή τις συμβάσεις εργασίας κάποιων εργαζομένων της από 4/1/2021 έως 15/1/2021 και τις συμβάσεις εργασίας των ίδιων ή διαφορετικών εργαζομένων από 21/1/2021 έως 28/1/2021, υποχρεούται μετά τις 28/1/2021 να διατηρήσει τον ίδιο αριθμό θέσεων εργασίας και με το ίδιο είδος σύμβασης εργασίας για χρονικό διάστημα 20 ημερών, εφόσον η επιχείρηση-εργοδότης δεν κάνει χρήση του μέτρου των αναστολών για τον μήνα Ιανουάριο.

Ευνόητο είναι ότι, εάν μια επιχείρηση έθεσε σε αναστολή σύμβαση ή συμβάσεις εργασίας ενός ή περισσότερων εργαζομένων από 1/1/2021 έως 31/1/2021, υποχρεούται μετά την 31/1/2021 να διατηρήσει τον ίδιο αριθμό θέσεων εργασίας και με το ίδιο είδος σύμβασης εργασίας για τριάντα μία (31) ημέρες.

Πώς ο Covid-19 **ΕΠΙΤΑΧΥΝΕΙ** ΤΟ

Το ψηφιακό ευρώ που σχεδιάζει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα σε συνδυασμό με την είσοδο των μεγάλων εταιρειών τεχνολογίας στις ηλεκτρονικές πληρωμές αλλάζουν άρδην το τραπεζικό τοπίο, δημιουργώντας εύλογα ερωτήματα για το μέλλον των παραδοσιακών πιστωτικών ιδρυμάτων.

Η εισαγωγή του ψηφιακού ευρώ στις συναλλαγές, όποτε και αν γίνει, εκτιμάται ότι σταδιακά θα αποσπάσει από τις τράπεζες ένα σημαντικό μερίδιο από τις πληρωμές, ενώ η όλο και μεγαλύτερη εξοικείωση των καταναλωτών με την ψηφιακή τεχνολογία θα ωθήσει σημαντικό τμήμα της πελατείας στις εναλλακτικές πλατφόρμες για μία σειρά από συναλλαγές.

Αν στην εξέλιξη αυτή προστεθεί η εξωτραπεζική χρήση του ψηφιακού ευρώ, ακόμα και για ένα μέρος των πληρωμών, τότε η πρόκληση για το υφιστάμενο τραπεζικό σύστημα γίνεται ακόμα μεγαλύτερη.

Το πλεονέκτημα των κλασικών πιστωτικών ιδρυμάτων είναι η σχέση εμπιστοσύνης με τον πελάτη. Το μέλλον τους όμως περνά υποχρεωτικά από τον ψηφιακό μετασχηματισμό και την προσαρμογή του τρόπου λειτουργίας τους στα νέα δεδομένα, διαφορετικά θα μείνουν πίσω και θα ξεπεραστούν, όπως προειδοποιούν οι ειδικοί.

Τις αλλαγές φαίνεται να έχει επιταχύνει σημαντικά η πανδημία του Covid-19. Οι περιορισμοί στις μετακινήσεις των πολιτών, η εξ αποστάσεως εργασία και η αποφυγή του συνωστισμού εκ των πραγμάτων μετατόπισαν μεγάλο μέρος του καταναλωτικού κοινού από το γκισέ της τράπεζας στο κλικ του υπολογιστή και από τα μετρητά στην ευκολία της κάρτας ή του κινητού τους. Πρόκειται για μία αλλαγή στη

συμπεριφορά του πελάτη που όχι απλώς θα παραμείνει αλλά θα μεγεθυνθεί στη μετα-Covid εποχή, ενώ έχει ευνοηθεί και από τις ίδιες τις τράπεζες, οι οποίες περιορίζουν το δίκτυο των καταστημάτων τους και αποθαρρύνουν τις απευθείας συναλλαγές με το κοινό.

Δαπάνες

Στόχος, στη φάση αυτή, είναι να περιόρισουν τις δαπάνες τους, σε μία προσπάθεια να αντιμετωπίσουν το πλήγμα που δέχθηκαν -και δέχονται- από τα lockdown σε μία περίοδο μάλιστα που ακόμα δεν είχαν συνέλθει, ειδικά οι ελληνικές τράπεζες, από τη μεγάλη

οικονομική κρίση. Ανώτατο στέλεχος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, μέλος του εποπτικού της συμβουλίου, ο κ. Pentti Hakkarainen, σε πρόσφατη ομιλία του τόνισε ότι είναι πολλές οι αλλαγές που επέρχονται, επισημαίνοντας ότι η μεγάλη πρόκληση είναι η διασφάλιση της χρηματοοικονομικής σταθερότητας και της προστασίας των καταναλωτών παράλληλα με την επιτυχία των νέων τεχνολογιών.

Παραδοσιακά, οι τράπεζες υπήρξαν one stop shop για τους πελάτες τους. Το δεδομένο αυτό αλλάζει. Νέες εφαρμογές δίνουν τη δυνατότητα στους πελάτες να αγοράσουν τις υπηρεσίες

Ψηφιακό ευρώ

που χρειάζονται χωρίς δεσμεύσεις, από πολλαπλούς παρόχους, μέσα από ένα κλικ στον λογαριασμό τους. Οι πελάτες ζητούν εύκολη πρόσβαση στις υπηρεσίες που χρειάζονται, μέσω φιλικών ψηφιακών εφαρμογών. Ο παράγων «ευκολία» γίνεται ολοένα και πιο σημαντικός σε όλους τους κλάδους των υπηρεσιών, και η τραπεζική δεν αποτελεί εξαίρεση. Οι εναλλακτικές πλατφόρμες που προσφέρουν οι γίγαντες της τεχνολογίας βοηθούν τους πελάτες να πάρουν εύκολα αυτό που χρειάζονται. Στη νέα πραγματικότητα αλλάζει ο ρόλος των κλασικών τραπεζών. Στις υπηρεσίες λιανικής, στο front office,

οι τράπεζες μάλλον θα αναγκαστούν να παραχωρήσουν έδαφος σε εταιρείες τεχνολογίας, στον βαθμό βέβαια που οι νεοεισερχόμενοι παίκτες αποδείξουν ότι προσφέρουν αξιόπιστες και ελκυστικές υπηρεσίες.

Από την άλλη πλευρά, οι κλασικές τράπεζες υπερτερούν στο θέμα της εμπιστοσύνης του κοινού, χάρη στις προσωπικές επαφές και τις γνώσεις που έχουν για τον πελάτη τους. Αυτό το θεμέλιο της εμπιστοσύνης τους δίνει ένα πλεονέκτημα απέναντι στις τεχνολογικές πλατφόρμες, το οποίο όμως θα πρέπει να καλλιεργήσουν και να αξιοποιήσουν. Επιπρόσθετα, το back

office των τραπεζών θα συνεχίσει να παρέχει κρίσιμες υπηρεσίες βάσης που στηρίζουν το χρηματοπιστωτικό σύστημα.

Εκτός από την ενίσχυση των δικών τους εσωτερικών συστημάτων πληροφορικής, οι τράπεζες συνεργάζονται ήδη με εταιρείες τεχνολογίας για να βελτιώσουν το back office. Είναι όλο και πιο κοινό να χρησιμοποιούν υπηρεσίες cloud που παρέχονται από μεγάλες εταιρείες τεχνολογίας. Αυτή η πρακτική συνεπάγεται ορισμένους κινδύνους, για τους οποίους πρέπει να υπάρχουν τράπεζες στη φυσική τους μορφή.

Ο ανταγωνισμός

Στην Ασία, μεγάλες εταιρείες τεχνολογίας, όπως η Alibaba και η Tencent, αποδείχθηκαν ιδιαίτερα επιτυχημένες στο μάρκετινγκ των δικών τους προϊόντων χρηματοοικονομικών υπηρεσιών στο τεράστιο δίκτυο της πελατείας τους. Έχουν τις δικές τους άδειες τραπεζικής και έχουν αποκτήσει μεγάλη διείσδυση στην αγορά σε ένα ευρύ φάσμα χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, ιδίως πληρωμών, αλλά και δανεισμού σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις.

Άλλες μεγάλες εταιρείες τεχνολογίας, όπως η Google, η Amazon και η Apple, έχουν αρχίσει να κάνουν βήματα στην ίδια κατεύθυνση σε ΗΠΑ, Ευρώπη κ.λπ. Πρόκειται για εξελίξεις που ανανεώνουν και μεταμορφώνουν την αγορά. Ένα ένα, τα συστατικά μέρη αυτού που θα λέγαμε ότι αποτελεί το παραδοσιακό τραπεζικό μοντέλο αποσυνδέονται και προσφέρονται και από άλλους παρόχους. Νέα μοντέλα αναπτύσσονται στην αγορά και νέοι κίνδυνοι προκύπτουν. Ο μετασχηματισμός του τραπεζικού κλάδου είναι μονόδρομος στη νέα εποχή.

ΤΑ DEALS ΤΩΝ ΑΠΟΚΡΑΤΙΚΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Η Οικονομία όμηρος

των funds και
του Λαυρεντιάδη!

ΤΗΣ ΜΑΝΤΑΛΕΝΑΣ ΠΙΟΥ

Εξι μηνσιές για τη ΛΑΡΚΟ, μία παράταση στην προθεσμία για την εκδήλωση ενδιαφέροντος όσον αφορά στον διαγωνισμό για την πώληση του 49% του ΔΕΔΔΗΕ και άλλη μία μικρή μετατόπιση της άτυπης προθεσμίας για τη ΔΕΠΑ Εμπορίας, από τον Μάρτιο στο τέλος Απριλίου, είναι ο απολογισμός της διαδικασίας των ενεργειακών αποκρατικοποιήσεων το τελευταίο χρονικό διάστημα και εν αναμονή της τοποθέτησης νέου προέδρου στο ΤΑΙΠΕΔ, που χειρίζεται τις περισσότερες από αυτές. Οι αισιόδοξες προβλέψεις για τη ΛΑΡΚΟ προς ώρας επαληθεύτηκαν, καθώς στον διαγωνισμό του ΤΑΙΠΕΔ εξέφρασαν το ενδιαφέρον τους δύο μεγάλοι εγχώριοι όμιλοι, η Mytilineos και η ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ σε συνεργασία με την ελβετική εταιρεία χαρτοφυλακίου AD Holdings, ο επίσης ελβετικός μεταλλευτικός και μεταλλουργικός όμιλος Solway, που θεωρείται από τους μεγαλύτερους νικελοπαραγωγούς στον κόσμο, η Tharisa, ένας καθετοποιημένος όμιλος ορυκτών πόρων, εισηγμένος στο Χρηματιστήριο του Λονδίνου με κεντρικά γραφεία στην Κύπρο, ο όμιλος trading μετάλλων και πετρελαίου Trafigura Group Pte Ltd., με έδρα τη Σιγκαπούρη, και η Commodity & Mining insight Ireland Ltd, εταιρεία συνδεδεμένη με την Commodity & Mining insight UK Ltd, που έχει ως αντικείμενο την παροχή συμβουλών και διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων, ειδικά στους τομείς των μετάλλων και των ορυκτών.

Πωλείται

Η προβληματική ΛΑΡΚΟ πωλείται απαλλαγμένη χρεών και άλλων βαρών, ακόμα και χωρίς δεσμεύσεις για τον αριθμό των εργαζομένων, μετά από μια διαδικασία ειδικής διαχείρισης σε ένα σχετικό καλό timing, αφού οι τιμές του νικελίου βρίσκονται σε άνοδο τους τελευταίους μήνες. Τη θετική τάση των τιμών τροφοδοτεί το γεγονός ότι ορισμένοι τύποι νικελίου χρησιμοποιούνται στις μπαταρίες ηλεκτρικών αυτοκινήτων και αποθήκευση ενέργειας, δύο προϊόντα από τα πιο «hot» της εποχής, λόγω της πράσινης πολιτικής της Ε.Ε. και της μαζικής στροφής στα ηλεκτρικά οχήματα και τις μπαταρίες αποθήκευσης ηλεκτρισμού από Ανανε-

► Τη στιγμή που οι διαπραγματεύσεις για τα χρέη της ΛΑΡΚΟ στη ΔΕΗ συνεχίζονται και αποτελούν σηματογράφο για την ενεργοβόρο βιομηχανία της χώρας!

ώσιμες Πηγές Ενέργειας. Η ΛΑΡΚΟ δεν διαθέτει το μέταλλο από το οποίο παράγεται ο συγκεκριμένος τύπος νικελίου που χρησιμοποιείται στις μπαταρίες αυτές, αλλά επωφελείται από το θετικό μομέντουμ για το νικέλιο.

Προβλήματα

Υπάρχουν όμως και προβλήματα που δεν έχουν λυθεί. Το κυριότερο είναι το κόστος του ηλεκτρικού ρεύματος, το οποίο σε συνδυασμό με άλλους παράγοντες είχε καταστήσει τη ΛΑΡΚΟ προβληματική και υπερχρεωμένη επί χρόνια, λόγω του υψηλού κόστους παραγωγής, το οποίο πολλές φορές οδηγεί την εταιρεία να πουλά σε τιμές κάτω του κόστους. Ας σημειωθεί ότι οι τιμές πώλησης του νικελίου διαμορφώνονται διεθνώς με βάση τις τιμές στο Χρηματιστήριο Εμπορευμάτων του Λονδίνου (LME) και κατά κανόνα κινούνται κυκλικά, με περιόδους ανόδου και καθόδου.

Τι γινόταν στο παρελθόν

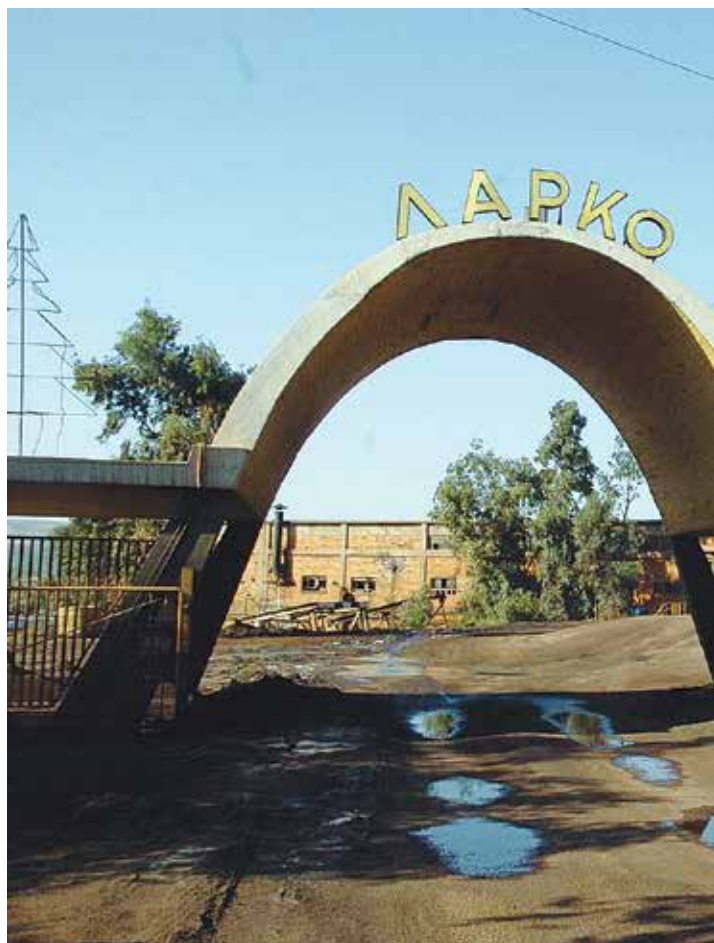
Η ΛΑΡΚΟ είναι ο δεύτερος μεγαλύτερος καταναλωτής ηλεκτρικού ρεύματος της χώρας, με το ενεργειακό κόστος να αποτελεί σχεδόν το μεγαλύτερο μέρος του συνολικού κόστους παραγωγής της εταιρείας. Στο παρελθόν υπήρξαν ειδικοί διακανονισμοί με τη ΔΕΗ για την τιμή του ρεύματος και την εξόφληση των οφειλών της -άνω των 350 εκατ. ευρώ συνολικά-, τους οποίους πολλές φορές η εταιρεία δεν κατάφερε να τηρήσει.

Διαπραγμάτευση

Η περίοδος πώλησης της ΛΑΡΚΟ συμπίπτει με τη μεγάλη διαπραγμάτευση των ενεργοβόρων βιομηχανιών με τη ΔΕΗ για τις νέες συμβάσεις προμήθειας ηλεκτρικού ρεύματος. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι διαπραγματεύσεις αυτές έληξαν άδοξα στο τέλος του 2020, χωρίς να υπάρξει συμφωνία, καθώς οι βιομηχανίες δεν αποδέχθηκαν τις προτάσεις της εταιρείας ηλεκτρισμού κρίνοντας ότι υποκρύπτουν μεγάλες αυξήσεις της τάξης του 40%.

Η ΔΕΗ και οι βιομηχανίες

Η ΔΕΗ έδωσε δίμηνη παράταση, ως το τέλος Φεβρουαρίου, στην ισχύ των παλαιών συμβάσεων, διαμηνύοντας ότι αν μέχρι τότε οι βιομηχανίες δεν υπογράψουν τις νέες, θα πάψει να τις εκπροσωπεί. Στο πλαίσιο αυτό έχει ιδιαίτερο

ενδιαφέρον το τι μέλλει γενέσθαι με το νέο τιμολόγιο της ΛΑΡΚΟ, καθώς από αυτό μπορεί να κριθεί όχι μόνον η έκβαση της ίδιας της ιδιωτικοποίησης αλλά και η όλη διαπραγμάτευση για τις νέες συμβάσεις προμήθειας ρεύματος στην Υψηλή Τάση που τροφοδοτεί τις μεγάλες βιομηχανίες της χώρας.

Ζήτημα

Ένα άλλο σοβαρό ζήτημα είναι το περιβαλλοντικό αποτύπωμα της ΛΑΡΚΟ, το οποίο είναι ιδιαίτερα επιβαρυνόμενο λόγω των αποθέσεων λάσπης κ.λπ. Υπολογίζεται ότι η βιομηχανία θα χρειαστεί σημαντικού ύψους επενδύσεις για να ανταποκριθεί στα σύγχρονα περιβαλλοντικά στάνταρ. Άλλες μέθοδοι Από την άλλη πλευρά, πάντως, ενδιαφέρον θα έχουν και οι προτάσεις των υποψηφίων, καθώς υπάρχουν μέθοδοι παραγωγής λιγότερο ενεργοβόρες, όπως η υδρομεταλλουργία κ.λπ., οι οποίες με το κατάλληλο επενδυτικό πλάνο θα μπορούσαν να εφαρμοστούν. Ο διαγωνισμός, ο οποίος διενεργείται από το ΤΑΙΠΕΔ, αφορά στη μίσθωση του μεταλλευτικού εργοστασίου στη Λάρυμνα, των μεταλλείων στη Λάρυμνα και το Λούτσι,

καθώς και των μεταλλευτικών δικαιωμάτων και άλλων περιουσιακών στοιχείων ιδιοκτησίας του Ελληνικού Δημοσίου.

Οι εκδηλώσεις ενδιαφέροντος θα αξιολογηθούν από τους συμβούλους αξιοποίησης του Ταμείου, οι οποίοι στη συνέχεια θα εισηγηθούν τη λίστα με τους υποψηφίους που πληρούν τα κριτήρια για να περάσουν στην επόμενη φάση του διαγωνισμού, με την κατάθεση των δεσμευτικών προσφορών. Ας σημειωθεί ότι με βάση το άρθρο 21 Ν. 4664/2020 τρέχει και ο διαγωνισμός που προκήρυξε ο ειδικός διαχειριστής της ΛΑΡΚΟ με σκοπό τη μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων που ανήκουν στη ΛΑΡΚΟ.

ΔΕΠΑ Εμπορίας, αναβολές και δίκες

Τα ερωτήματα για την έγκαιρη ολοκλήρωση του διαγωνισμού πώλησης της ΔΕΠΑ Εμπορίας, μίας διαδικασίας που έχει ξεκινήσει πριν από το καλοκαίρι του 2020, παραμένουν. Οι φήμες περί νέας καθυστέρησης αναζωπυρώθηκαν μετά την... εν πολλοίς αναμενόμενη αναβολή για τον Σεπτέμβριο της εκδίκασης της υπόθεσης ΔΕΠΑ-ELFE, η οποία επρόκειτο να συζητηθεί στο Εφετείο στα τέλη Ιανουαρίου.

Το ΤΑΙΠΕΔ επιχειρεί να δώσει την αίσθηση ότι η αναβολή της δίκης δεν σημαίνει και αναβολή της διαδικασίας για τον εν εξελίξει διαγωνισμό. Όμως ενώ οι πληροφορίες μιλούσαν για κατάθεση δεσμευτικών προσφορών τον Μάρτιο, ήδη ακούγεται ότι η προθεσμία πάει για τέλος Απριλίου.

Λαυρεντιάδης

Δεν είναι λίγοι εξάλλου όσοι υποστηρίζουν ότι η δικαστική διένεξη ΔΕΠΑ-ELFE (Λαυρεντιάδης) μπορεί να αποτελέσει ένα πολύ καλό άλλοθι για την κυβέρνηση να καθυστερήσει τη διαδικασία: Η πώληση της ΔΕΠΑ Εμπορίας, η οποία έχει συγκεντρώσει το ενδιαφέρον όλων των μεγάλων παικτών του τομέα ενέργειας της χώρας, μπορεί να φέρει μεγάλη ανατροπή στην ισορροπία του εγχώριου ενεργειακού επιχειρείν, σε μία περίοδο μάλιστα που αρκετοί πολιτικοί αναλυτές «βλέπουν» εκλογές στο βάθος του ορίζοντα.

Οι μνηστήρες

Τα επτά σχήματα που διεκδικούν την εταιρεία είναι: η ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, η C.G GAS LIMITED (όμιλος Κοπελούζου), η κοινοπραξία ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ - EDISON, το σχήμα MOTOR OIL - ΔΕΗ, η MYTILINEOS, καθώς και η MET Holdings, με έδρα την Ελβετία, και η Shell Gas. Αξίζει να σημειωθεί ότι η Τέρνα συμμετείχε στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου της Optima Bank, συμφερόντων Βαρδινογιάννη, γεγονός που έδωσε λαβή για σχόλια περί ευρύτερης συνεργασίας και συμμαχιών των δύο ομίλων.

Περιμένοντας την απόφαση

Για το ενδεχόμενο να χάσει η ΔΕΠΑ Εμπορίας την υπόθεση με τα ELFE, πράγμα που θα σημαίνει σε πρώτη φάση την καταβολή αποζημίωσης, η εταιρεία έχει λάβει σχετική πρόβλεψη στον ισολογισμό της, ενώ σε συνεργασία του ΤΑΙΠΕΔ με το υπουργείο Οικονομικών έχει ήδη συζητηθεί πρόβλεψη στη σύμβαση με τον αγοραστή, προκειμένου να αποζημιωθεί από τον πωλητή για τυχόν βάρη που θα προκύψουν από τη δικαστική απόφαση. Ωστόσο για να τελεσιδικήσει η υπόθεση και να καταβληθούν αποζημιώσεις μπορεί να περάσουν χρόνια. Όποτε και αν ληφθεί η απόφαση του Εφετείου -ακόμα και αν εκδικαστεί τον Σεπτέμβριο του 2021- θα χρειαστεί τουλάχιστον 8-9 μήνες για να εκδοθεί η απόφαση, ενώ στη συνέχεια υπάρχει και ο δρόμος για τον Άρειο Πάγο.

Τι σημαίνει μία καταδίκη

Μία τελεσίδικη καταδικαστική απόφαση για τη ΔΕΠΑ Εμπορίας όμως είναι πιθανόν να φέρει πολύ μεγάλες περιπέτειες, καθώς μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως δεδικασμένο από άλλες εταιρείες πελάτες, οι οποίες θα διεκδικήσουν επιστροφή χρημάτων για τις χρεώσεις που επέβαλε στο παρελθόν η εταιρεία αερίου, με το ίδιο σκεπτικό με το οποίο έχουν προσφύγει τα ELFE. Ας σημειωθεί ότι τα ELFE (Ελληνικά

- ▶ Προτάσεις από funds στο παρασκήνιο για τον ΔΕΔΔΗΕ
- ▶ Πάει για τον Απρίλιο η ΔΕΠΑ, αντί τον Μάρτιο

Λιπάσματα, εταιρεία συμφερόντων Λαυρεντιάδη) πρωτόδικα είχαν δικαιωθεί.

Στον εν λόγω διαγωνισμό, το Δημόσιο διαθέτει το 65% των μετοχών. Τα ΕΛΠΕ, στα οποία ανήκει το υπόλοιπο 35%, έχουν δηλώσει ότι σε περίπτωση που δεν κερδίσουν, θα διαθέσουν το μερίδιό τους σε όποια εταιρεία/σχήμα πλειοδοτήσει.

ΔΕΠΑ Υποδομών

Σε καθεστώς αναμονής βρίσκεται και ο διαγωνισμός πώλησης του 100% της ΔΕΠΑ Υποδομών. Η όλη διαδικασία προκλήθηκε πριν από περίπου έναν χρόνο και ενώ από τον Ιούνιο του 2020 έχει ανακοινωθεί από το ΤΑΙΠΕΔ η ομάδα των 6 εταιρειών που προκρίθηκαν στη δεύτερη φάση του διαγωνισμού, οι υποψήφιοι ακόμα δεν έχουν κληθεί για την υποβολή δεσμευτικών προσφορών. Αλλά ούτε αναμένεται να κληθούν πολύ σύντομα, καθώς εξακολουθούν να υπάρχουν εκκρεμότητες σε σχέση με το ρυθμιστικό πλαίσιο, τις οποίες θα πρέπει να διευθετήσει η ΡΑΕ. Οι έξι εταιρείες που απαρτίζουν τη short list για τη ΔΕΠΑ Υποδομών είναι: η EP Investment Advisors, η First State Investments, η Italgas, η KKR, η Macquarie και η κοινοπραξία Sino-CEE fund & Shanghai Dazhong Public Utilities. Οι περισσότερες είναι επενδυτικά κεφάλαια με εξειδίκευση στις υποδομές.

ΔΕΔΔΗΕ

Το αγοραστικό ενδιαφέρον για το 49% του ΔΕΔΔΗΕ άρχισε σταδιακά να εξανεμίζεται, και από τις υπεραισιόδοξες αρχικές προβλέψεις περί 19 υποψηφίων, οι τελευταίες πληροφορίες μιλούν για 5-6 funds και εταιρείες να εκπληρώνουν το ενδιαφέρον τους στις 19 Φεβρουαρίου, όπως ορίστηκε η νέα προθεσμία, καθώς η αρχική έληγε στις 29 Ιανουαρίου.

Πλαίσιο

Το νέο πλαίσιο για τον προσδιορισμό της ρυθμιζόμενης βάσης και των εσόδων του ΔΕΔΔΗΕ σε ορίζοντα τετραετίας, σε συνδυασμό με τον προσδιορισμό του WACC (σταθμισμένη απόδοση κεφαλαίων), σε ένα ποσοστό γύρω στο 7% ή λίγο πιο κάτω, αναμένεται να προσελκύσουν ενδιαφέρον. Ωστόσο, η οριστικοποίηση όλων των ρυθμιστικών παραμέτρων, συμπεριλαμβανομένου του ακριβούς ύψους του WACC, έχουν καθυστερήσει από τη ΡΑΕ και φαίνεται ότι θα χρειαστεί κάποιο πρόσθετο χρονικό διάστημα, απ' ό,τι αρχικά είχε υπολογιστεί.

Πάντως, μία απόδοση γύρω στο 7%, που είναι σχεδόν διπλάσια από την αντίστοιχη στις περισσότερες χώρες της Ε.Ε., είναι λογικό να προσελκύει επενδυτικά κεφάλαια από το εξωτερικό, ιδιαίτερα αυτών που έχουν ως αντικείμενο τις επενδύσεις σε υποδομές.

Funds

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ αναφέρουν ότι τους προηγούμενους μήνες υπήρξαν προσεγγίσεις από funds προς Ευρωπαϊούς Διαχειριστές Δικτύων για τη διαμόρφωση κοινών σχημάτων, οι περισσότερες όμως από τις προσπάθειες αυτές απέβησαν άκαρπες, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν μπορεί στον διαγωνισμό να κατέβει κάποιο σχήμα ή σχήματα που να περιλαμβάνουν και εταιρείες διαχείρισης. Για τους Διαχειριστές, ένα από τα κομβικά ζητούμενα είναι η απόκτηση των μετοχών να αντικατοπτρίζεται στο μάνατζμεντ της εταιρείας, κάτι όμως που δεν προκύπτει από τους όρους της προκήρυ-

ξης, η οποία μοιάζει να απευθύνεται περισσότερο σε funds παρά σε εταιρείες διαχείρισης δικτύων. Ο ΔΕΔΔΗΕ είναι εταιρεία 100% θυγατρική της ΔΕΗ και η διαδικασία αφορά στην πώληση του 49% των μετοχών.

Παραχώρηση και του μάνατζμεντ

Πληροφορίες αναφέρουν ότι η διοίκηση της ΔΕΗ δεν ήταν διατεθειμένη να παραχωρήσει το μάνατζμεντ ή σοβαρό μέρος αυτού. Κατά τις ίδιες πηγές, στις εβδομάδες που έχουν μεσολαβήσει από την προκήρυξη ορισμένα από τα funds που αρχικώς

είχαν προσεγγίσει οι σύμβουλοι (Goldman Sacks και Eurobank) έχουν γίνει πιο επιφυλακτικά, ενώ η πολιτική των Βρυξελλών απέναντι στις κινεζικές επενδύσεις σε ενεργειακά δίκτυα υποδομών θέτει φραγμούς στη συμμετοχή κινεζικών εταιρειών ως το τέλος της διαδρομής. Εξ ου και το «απαγορευτικό» της ΔΕΗ στην προσέγγιση της State Grid, της κινεζικής εταιρείας που είναι στρατηγικός επενδυτής στον ΑΔΜΗΕ και η οποία έχει οψιόν για εξαγορά επιπλέον μεριδίου στον Διαχειριστή Μεταφοράς, όποτε το Δημόσιο θελήσει να πουλήσει.

State Grid

Ας σημειωθεί ότι οι κανονισμοί της Ε.Ε. δεν απαγορεύουν στους Διαχειριστές Μεταφοράς να είναι ή να συμμετέχουν στο μετοχικό κεφάλαιο των Διαχειριστών Δικτύων Διανομής Ηλεκτρισμού. Πληροφορίες αναφέρουν ότι η State Grid είναι αποφασισμένη να φέρει στην Κομισιόν το θέμα του ενδεχόμενου αποκλεισμού της συμμετοχής της, πράγμα το οποίο μπορεί να εμπλέξει τη διαδικασία. Να αναφέρουμε ότι οι όροι της προκήρυξης για την πώληση του 49% του ΔΕΔΔΗΕ, εταιρείας 100% θυγατρικής της ΔΕΗ, είναι τέτοιοι που εμποδίζουν τη συμμετοχή της State Grid.

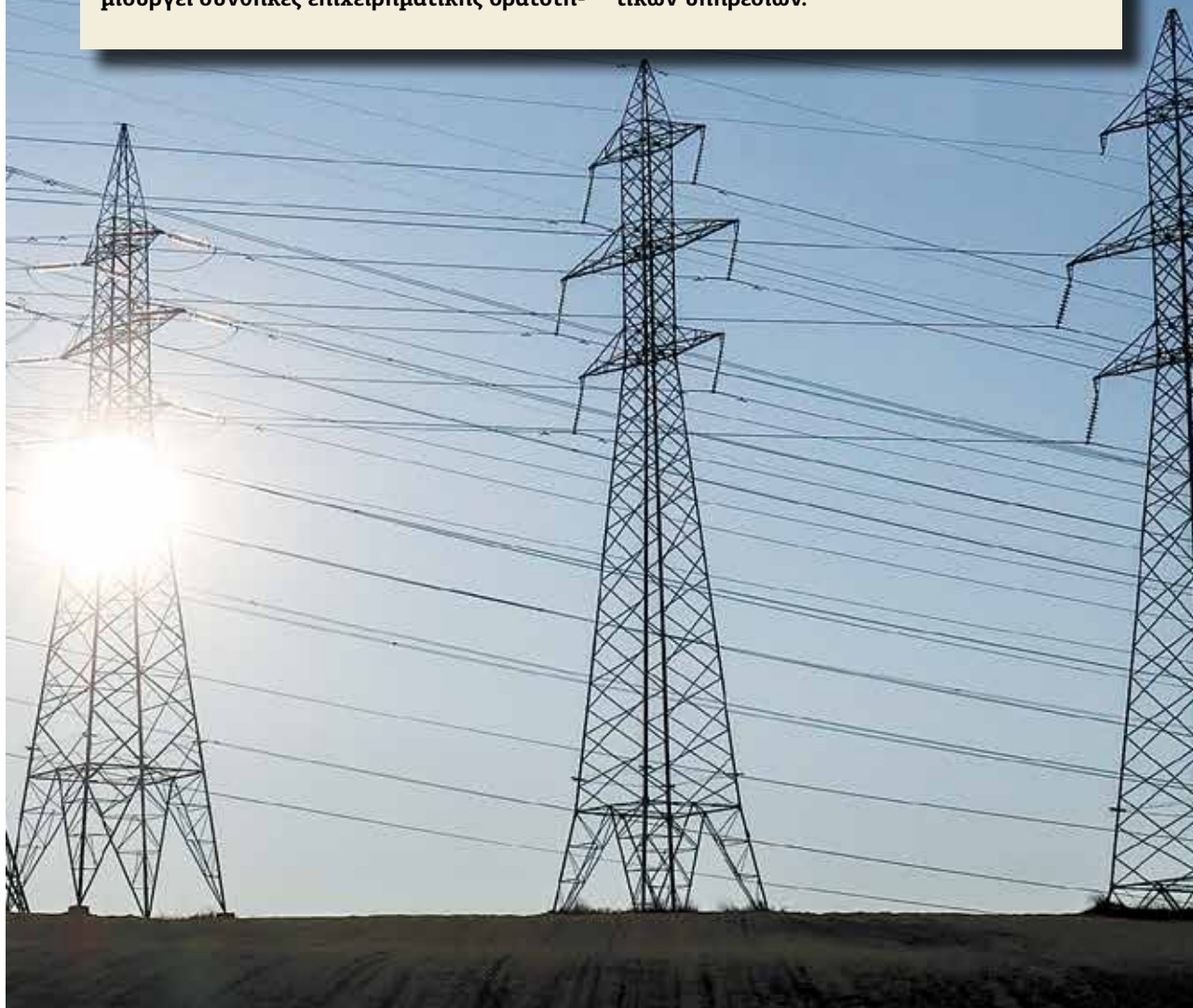
Η παράταση στην προθεσμία εκδήλωσης ενδιαφέροντος δόθηκε, όπως ανέφερε η ΔΕΗ, μετά από σχετικό αίτημα ενδιαφερόμενων επενδυτών για να συγκεντρώσουν τα απαραίτητα δικαιολογητικά. Η αναβολή των περίπου τριών εβδομάδων συμπαρέσυρε και άλλες προθεσμίες, όπως αυτή για την υποβολή ερωτήσεων και εκείνη για την υποβολή όλων των εγγράφων που πρέπει να συνοδεύουν την εκδήλωση ενδιαφέροντος, η οποία μετατοπίστηκε για έως την 26η Φεβρουαρίου.

Προσδοκίες

Η ΔΙΟΙΚΗΣΗ της ΔΕΗ πάντως προσδοκά έσοδα από την πώληση του 49% του ΔΕΔΔΗΕ, που θα τη βοηθήσουν να βελτιώσει τη ρευστότητά της και να υλοποιήσει το επενδυτικό της πρόγραμμα. Μία καλή εξέλιξη σε αυτή τη φάση του διαγωνισμού μπορεί να τη βοηθήσει στην έξοδό της στις αγορές, την οποία σχεδιάζει ακόμα και για τον Φεβρουάριο, αν το επιτρέψουν οι συνθήκες.

Πέρα από το νέο ρυθμιστικό πλαίσιο, που δημιουργεί συνθήκες επιχειρηματικής ορατότη-

τας για τους επενδυτές σε ορίζοντα 4ετίας και ως ένα βαθμό και πέρα από αυτή, ο ΔΕΔΔΗΕ πρόκειται να διεκδικήσει και ένα σημαντικό ποσό από το Ταμείο Ανάκαμψης για την υλοποίηση του προγράμματος εγκατάστασης ηλεκτρονικών μετρητών ρεύματος, μίας επένδυσης της τάξης των 850 εκατ. ευρώ. Εκτός από τον εκσυγχρονισμό και τη συντήρηση του δικτύου της, η εταιρεία σκοπεύει επίσης να επενδύσει ακόμα στην ανάπτυξη οπτικών ινών και σχετικών υπηρεσιών.

Η ύβρις φέρνει την Νέμεσις

ΤΟΥ ΔΡ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΓΕΩΡΓΑ

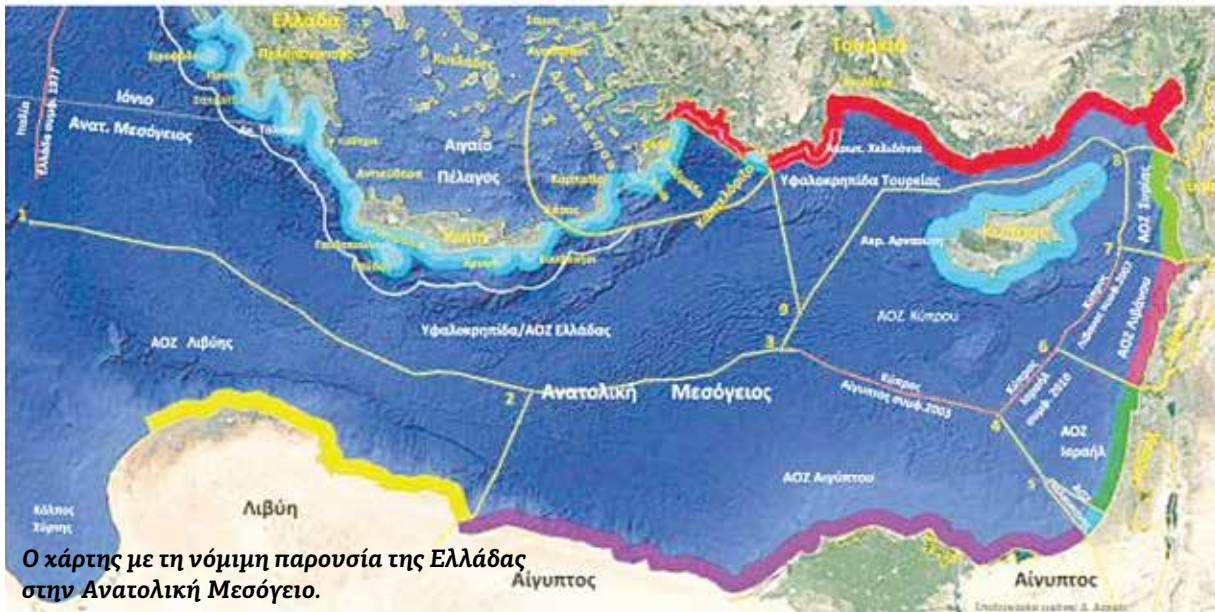
Αυτό που μπορούμε να διακρίνουμε το τελευταίο διάστημα είναι πως σίγουρα η νομοτέλεια είναι καθοριστικός παράγοντας για την εξέλιξη. Πράγματι, ο φυσικός νόμος της εντροπίας υφίσταται και στις Διεθνείς Σχέσεις. Ύστερα από την αλλαγή της αμερικανικής εξωτερικής πολιτικής και του δόγματος του Ντόναλντ Τραμπ «πρώτα η Αμερική», στρατηγική του οποίου ήταν η Αμερική να αποτραβηχτεί από τον ρόλο του παγκόσμιου θεματοφύλακα και να ασχοληθεί κατά προτεραιότητα με τα προβλήματα της αμερικανικής κοινωνίας, το αποτέλεσμα ήταν το κενό αυτό να το καλύψουν δυνάμεις όπως η Ρωσία, η Τουρκία, η Κίνα κ.λπ.

Το σχέδιο της Αμερικής ήταν να αφήσει περιφερειακές δυνάμεις φιλικές προς αυτήν, με σκοπό να εμποδίσει τους επίδοξους αντικαταστάτες της στον ρόλο του παγκόσμιου ισορροπιστή, ενώ συγχρόνως να απαλλαγεί από τη δυσθεώρητη οικονομική δαπάνη και με έμμεσο τρόπο να συνεχίσει να ελέγχει τις παγκόσμιες εξελίξεις.

Τα πράγματα, όμως, άλλαξαν με την εκλογή του κ. Τζο Μπάιντεν, ο οποίος σε μία από τις πρώτες του δηλώσεις είπε: «Η Αμερική επιστρέφει στον Κόσμο». Δήλωση που δίνει τέλος στον απομονωτισμό που είχε επιβάλει η προηγούμενη διακυβέρνηση, ενώ σηματοδοτεί την ενεργή πλέον εμπλοκή της αμερικανικής διπλωματίας σε παγκόσμιο επίπεδο.

Ο κύριος Μπάιντεν, ένας πολύπειρος πολιτικός, έχει στο παρελθόν δείξει τις προθέσεις του θέτοντας ως πρωταρχικό στρατηγικό ανταγωνιστή τη Ρωσία, αλλά και την πεποίθησή του πως η Αμερική πρέπει με βάση τα ιδεώδη της Δημοκρατίας να δραστηριοποιείται σε παγκόσμιο επίπεδο και να εναντιώνεται σε κάθε αυταρχικό και ανελεύθερο καθεστώς, όπως αυτό του Ιράν, της Βόρειας Κορέας κ.ά.

Ιδιαίτερα για την Τουρκία νωπή είναι η δήλωσή του τον περασμένο Αύγου-

στο, στην οποία κάλεσε τα κόμματα της τουρκικής αντιπολίτευσης με νόμιμο τρόπο -τις εκλογές- να εκθρονίσουν τον κύριο Ερντογάν και να σταματήσουν την επικίνδυνη αλλά και μαζικιστική για τα συμφέροντα της Τουρκίας πολιτική προσέγγισης με τη Ρωσία και την Κίνα. Όπως σημειώνει το Bloomberg, η Τουρκία ανησυχεί σοβαρά για τις προθέσεις της διοίκησης Μπάιντεν όχι μόνο γιατί ο νέος Πρόεδρος των Ηνωμένων Πολιτειών είχε αποκαλέσει «αυτοκράτορα» πριν από δύο χρόνια τον Ερντογάν τονίζοντας την ανάγκη της εκλογικής του ήττας. «Η μακροχρόνια συμπάθεια του Μπάιντεν για τους Κούρδους στο Ιράκ και τη Συρία είναι πιθανώς αυτό που προκαλεί το μεγαλύτερο άγχος στην Άγκυρα».

Η θέση του αυτή ενισχύεται από τη δήλωση του νέου προέδρου της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων της Αμερικανικής Γερουσίας, Ρόμπερτ Μενέντεζ, πως «η Άγκυρα πρέπει να θεωρηθεί υπεύθυνη για τις ενέργειές της στη Λιβύη, την Ανατολική Μεσόγειο, το Αζερμπαϊτζάν, οι οποίες αντιβαίνουν στις επιδιώξεις του NATO και είναι ενάντια στις δημοκρατικές συμμαχίες των ΗΠΑ, Ελλάδα και Κύπρου...».

Συνέπειες

Η Τουρκία, στην οποία αρχικά δόθηκε η δυνατότητα να αναδειχθεί σε περιφερειακή δύναμη, με προσωπική στήριξη του πρώην Προέδρου Ντόναλντ Τραμπ, στο γεωπολιτικό σύστημα της Ανατολικής Μεσογείου, Καυκάσιας, Μέσης Ανατολής αλλά και Β. Αφρικής και Βαλκανίων, επέλεξε να ακολουθήσει άλλη επιλογή, αυτή της παγκόσμιας δύναμης.

Φαντασιώσεις όπως «η Γαλάζια Πατρίδα», «οι πατρίδες της καρδιάς μας», «η ανασύσταση της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας», επένδυσαν αυτή την παράνοια, η οποία έρχεται από τον προηγούμενο αιώνα και οδήγησε σε τυχοδιωκτικές κινήσεις όπως και λυκοφιλίες για την επίτευξη του στόχου, με τη Ρωσία και με την αδελφότητα των Αδερφών Μουσουλμάνων. Την πλέον εξτρεμιστική σχέση του Ισλάμ, αποσκοπώντας στο να αναδείξει την Τουρκία στο επόμενο παγκόσμιο Χαλιφάτο.

Για να γίνει η ονειρώση αυτή πραγματικότητα αντιλήφθηκε η Τουρκία πως χρειάζεται ενέργεια και φυσικούς πόρους, αφού η ίδια δεν διαθέτει κοιτάσματα επαρκή, και επιδόθηκε σε μια σειρά κινήσεων και συρράξεων, με σκοπό να τα αποκτήσει - Συρία, Κύ-

προς, Ελλάδα, Λιβύη, Αζερμπαϊτζάν και Αφρική αποτέλεσαν πεδίο αυτών των σχεδιασμών. Αποτέλεσμα, μέχρι στιγμής, να υποχωρεί σε όλα τα μέτωπα, ενώ οι παγκόσμιες ισορροπίες συμμαχιών την έχουν οδηγήσει σε απομόνωση.

Η Γαλλία είναι ιδιαίτερα ενοχλημένη εξαιτίας της μετωπικής επίθεσης της Τουρκίας τόσο στη Λιβύη και στη Βόρεια και Υποσαχάρια Αφρική όσο και στη Μέση Ανατολή, περιοχές με ιδιαίτερο γαλλικό ενδιαφέρον και συμφέροντα.

Ρωσία

Η Ρωσία να μην θέλει την Τουρκία στην Ευρασιατική Ένωση, μακριά από τη Δύση, αλλά πάντα με ύστερη σκέψη ότι σε περίπτωση που αλλάζουν οι ισορροπίες θα δει πάλι την Τουρκία μπροστά της στην Ουκρανία, στην Καυκάσια αλλά και στη Μέση Ανατολή.

Η Γερμανία μυωπικά βάζει το οικονομικό της συμφέρον πάνω από την Ευρωπαϊκή Αλληλεγγύη και τις Αρχές, θέτοντας σε κίνδυνο το οικοδόμημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά και την ίδια, ως θεματοφύλακα των ευρωπαϊκών αξιών και του ευρωπαϊκού Πολιτισμού. Η αντισυμπεριφορά των χωρών του ευ-

ρύτερου γεωπολιτικού συστήματος της Ανατολικής Μεσογείου, Βόρειας Αφρικής αλλά και Μέσης Ανατολής όπως το Ισραήλ, η Αίγυπτος, τα ΗΑΕ αλλά και η Ιορδανία μαζί με Ελλάδα και Κύπρο, με την υποστήριξη των ΗΠΑ και της νέας Διακυβέρνησης, ήδη γέρνει την πλάστιγγα της ισχύος στην περιοχή, και αναλαμβάνουν αυτές τη δημιουργία της καινούργιας αρχιτεκτονικής ασφαλείας και ισχύος όλης της περιοχής αφήνοντας στον κύριο Ερντογάν δύο επιλογές: ή την αποκαθάλωση του ίδιου και του συστήματος που έχει δημιουργήσει ή πολλά δεινά, μέχρι και διαμελισμό της Τουρκίας.

Αμερικανικές κυρώσεις

Αυτό αντιλαμβάνεται ο κύριος Ερντογάν και σπεύδει, με επίθεση φιλίας στην Ευρώπη και με την προσωρινή παύση των προκλήσεων με το «Ορούτς Ρέις» και την αποδοχή των διερευνητικών επαφών με την Ελλάδα, να απομακρύνει την επιβολή κυρώσεων από την Ευρώπη, τον προσεχή Μάρτιο. Ήδη οι αμερικανικές κυρώσεις λόγω των S-400, η μη ορθολογική του οικονομική πολιτική των τελευταίων ετών η οποία ακολούθησε μια λαϊκίστικη επεκτατική πολιτική χαμηλών επιτοκίων και άκρατου δανεισμού, τα σκάνδαλα για προσωπικό πλουτισμό -όπως από παράνομο εμπόριο πετρελαίου με το ISIS στη Συρία-, η διαφθορά, καθώς και η υπόθεση της Halkbank που αναμένεται να εκδικαστεί σε αμερικανικό δικαστήριο στις αρχές Μαρτίου, «η προσωπική τράπεζα του κυρίου Ερντογάν» για πολλούς, για ξέπλυμα χρήματος και σπάσιμο των κυρώσεων απέναντι του Ιράν, σε συνδυασμό με τις υπέρογκες δαπάνες για την επίτευξη του στόχου της επανασύστασης της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και των υπέρμετρων δαπανών για στρατιωτικούς εξοπλισμούς, έχουν οδηγήσει την τουρκική Οικονομία στα όρια του οι-

κονομικού κραχ και την τουρκική λίρα στο ναδίρ.

Η ελληνική κυβέρνηση σίγουρα μπορεί να αισθάνεται ικανοποιημένη με την εκλογή του Τζο Μπάιντεν, εφόσον, όπως προκύπτει από τις δηλώσεις του Αμερικανού Προέδρου, αποτελεί για τη νέα αμερικανική διακυβέρνηση τόσο έναν πολύτιμο σύμμαχο όσο και έναν αξιόπιστο στρατηγικό εταίρο, ο οποίος μπορεί να εκφράσει τα συμφέροντα

των ΗΠΑ στην ευρύτερη περιοχή, αλλά και να αποτελέσει έναν πυλώνα ασφαλείας για τη Δύση, σε περίπτωση κατά την οποία ο κύριος Ερντογάν ωθήσει την Τουρκία μακριά από τη Δύση.

Γι' αυτόν τον λόγο η ελληνική κυβέρνηση προσήλθε στις διερευνητικές συζητήσεις με την Τουρκία στην Κωνσταντινούπολη, αφού ήταν προτιμότερο να διαλεχθεί και να προσπαθήσει με αυτόν τον τρόπο να επαναφέρει την Τουρκία σε ένα δημοκρατικό και ειρηνικό πλαίσιο επίλυσης των διαφορών, εφόσον οι διερευνητικές συζητήσεις έχουν άτυπο χαρακτήρα και δεν παράγουν επίσημα και δεσμευτικά αποτελέσματα. Θέτοντας πάντα την κόκκινη γραμμή, ότι το μόνο θέμα συζήτησης είναι η υφαλοκρηπίδα και η ΑΟΖ σε Αιγαίο και Ανατολική Μεσόγειο.

Η πολεμική σύγκρουση και ρήξη είναι μια επιλογή στην οποία χάνουν όλοι. Η συνέχεια στο νέο γύρω διερευνητικών στην Αθήνα στο τέλος Φεβρουαρίου.

ΤΟΥ ΤΑΣΟΥ ΦΡΑΓΚΟΥΛΗ

ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ

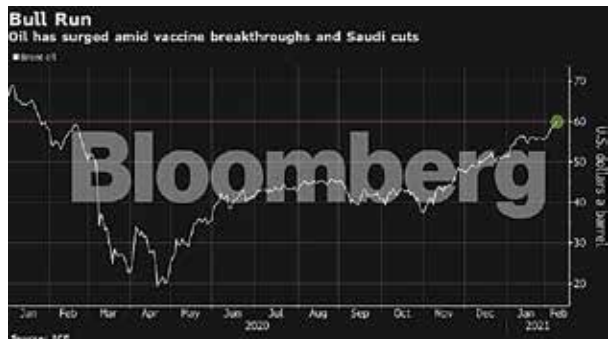
Πώς οι τιμές γύρισαν έναν χρόνο πίσω

- ▶ Στα 60 δολάρια
- ▶ Αυξημένη ζήτηση από την Κίνα
- ▶ Προεξοφλείται το τέλος της πανδημίας

Πάνω από τα 60 δολάρια το βαρέλι διαπραγματεύεται το αργό πετρέλαιο για πρώτη φορά μετά από ένα και πλέον έτος, καθώς τα παγκόσμια αποθέματα περιορίζονται και οι προοπτικές ζήτησης βελτιώνονται με την ανάπτυξη των εμβολίων κατά του κορωνοϊού σε όλο τον κόσμο. Τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης στο Λονδίνο κέρδισαν μέχρι και 1,2% στις αρχές του μήνα, πριν υποχωρήσουν ελαφρώς στις 8/2, καταγράφοντας κέρδη για τρίτη συνεχόμενη εβδομάδα.

Έναν χρόνο αφότου η πανδημία κράτησε εκατομμύρια ανθρώπους στα σπίτια τους, τα αεροπλάνα παρέμειναν προσγειωμένα και η ζήτηση καυσίμων κατέρρευσε, η ανάκαμψη της κατανάλωσης σε συνδυασμό με τη μείωση της παραγωγής οδήγησε σε ταχεία άνοδο των αγορών. Στο μεταξύ, ο αριθμός των πλοίων που έπλεαν προς την Κίνα αυξήθηκε σε υψηλό έξι μηνών την Παρασκευή 5 Φεβρουαρίου, σηματοδοτώντας ισχυρή ζήτηση από τον μεγαλύτερο εισαγωγέα στον κόσμο. Παρά

και διαπραγματεύονταν στα 59,85 δολάρια το βαρέλι στο ICE, ενώ πρόσφατα βρέθηκαν μέχρι το υψηλότερο επίπεδο από τις 29 Ιανουαρίου 2020. Τα συμβόλαια Μαρτίου του West Texas Intermediate ενισχύονταν κατά 1%, στα 57,40 δολάρια στο χρηματιστήριο εμπορευμάτων της Νέα Υόρκης, καταγράφοντας κέρδη 1,1% στις αρχές του μηνός. Η κινητική ζήτηση εξακολουθεί να είναι κινητήριος μοχλός για την αγορά, παρά τις ανησυχίες για επανεμφάνιση κρουσμάτων κορωνοϊού.

Ο διευθύνων σύμβουλος της Royal Dutch Shell, Ben Van Beurden, δήλωσε στις αρχές Φεβρουαρίου ότι οι πωλήσεις καυσίμων στην Κίνα επανέρχονται σε «σημαντικό δρόμο ανάπτυξης».

Η αγορά «προχωρά μπροστά από την ευφορία που προκάλεσε το εμβόλιο» δήλωσε σε συνέντευξή του ο Mike Muller, επικεφαλής των ασιατικών επιχειρήσεων της Vitol.

«Κέρδη που ξεπερνούν τα 60 δολάρια το βαρέλι είναι απίθανο να υπάρξουν, διότι αυτό θα ωθήσει τις εταιρείες ενέργειας στην αύξηση της παραγωγής» δήλωσε πρόσφατα ο διευθύνων σύμβουλος της Gunvor, Torbjorn Tornqvist.

τους θετικούς δείκτες, οι κορυφαίοι ανεξάρτητοι έμποροι πετρελαίου Vitol και Gunvor Group εξέφρασαν την επιφύλαξή τους για την πρόσφατη αύξηση των τιμών. Το πετρέλαιο σημείωσε ράλι από τα τέλη Οκτωβρίου εν μέσω της ανάπτυξης του εμβολίου κατά του Covid-19 και αφού η Σαουδική Αραβία δεσμεύθηκε να αυξήσει τις περικοπές της παραγωγής. Ο ΟΠΕΚ + έχει δεσμευτεί να εξαλείψει τις πλεονάζουσες ποσότητες που δημιούργησε η πανδημία, αλλά εξακολουθούν να υπάρχουν ανησυχίες σχετικά με τη βραχυπρόθεσμη ζήτηση, με μια νέα μετάλλαξη του κορωνοϊού να εξαπλώνεται στις ΗΠΑ και σε άλλες περιοχές σε όλο τον κόσμο που βρίσκονται ήδη σε lockdown.

«Η θεμελιώδης εικόνα της βελτίωσης της ζήτησης και της πειθαρχίας από την πλευρά της προσφοράς υποδηλώνει ότι υπάρχει σαφής ανοδική πορεία στην αγορά» δήλωσε ο Michael McCarthy, επικεφαλής ανάλυσης αγορών της CMC Markets Asia Pacific στο Σίδνεϊ, συμπληρώνοντας: «Η πειθαρχία του ΟΠΕΚ + ήταν το κλειδί για τα κέρδη». Τα συμβόλαια Απριλίου του Brent ενισχύονταν κατά 51 σεντς

Το οξύμωρο της Lansdowne. Ενώ το fund, όπως όλη δείχνουν, κλείνει, μέχρι και τον Νοέμβριο διατηρούσε short θέσεις σε ελληνικές μετοχές.

ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ Κ. ΧΑΡΙΤΟΥ

Η «εμμονή» της Lansdowne Partners UK με τη ΔΕΗ δεν είναι σημερινή. Κρατάει από τον Νοέμβριο του 2017. Τότε άνοιξαν οι πρώτες short θέσεις του λονδρέζικου fund. Περίπου στο 0,50% των μετοχών. Τότε, όμως, υπήρχε και λόγος. Η ΔΕΗ βρισκόταν στα πρόθυρα της χρεοκοπίας και το Lansdowne έβλεπε μακριά. Και δικαιώθηκε στην επιλογή του, αφού την επόμενη χρονιά οι συνολικές ζημιές που έγραψε η μεγαλύτερη βιομηχανία της χώρας ξεπερνούσαν τα 903 εκατ. ευρώ!

Τα χρόνια πέρασαν. Άλλαξε η κυβέρνηση, ήρθε η Νέα Δημοκρατία με πρωθυπουργό τον Κυριάκο Μητσοτάκη, άλλαξε ο εποπτεύων υπουργός, ήρθε ο Κωστής Χατζηδάκης, άλλαξε όμως και ο διευθύνων σύμβουλος της Επιχείρησης, αφού τα ντάνι επί της οδού Χαλκοκονδύλη 30 στο κέντρο της Αθήνας ανέλαβε ο νέος σε ηλικία αλλά με γεμάτη καριέρα, Γιώργος Στάσης. Η δέσμευσή του πέρυσι, πριν μάλιστα ανατείλει η εποχή Covid-19, για EBITDA 900 εκατ. ευρώ, φαίνεται ότι επιβεβαιώνεται και θα φανεί στα οικονομικά αποτελέσματα που θα δημοσιευτούν τον ερχόμενο μήνα. Την ίδια περίοδο, το Lansdowne αύξησε τις short θέσεις του στη ΔΕΗ. Με αποκορύφωμα τη 16η Ιουνίου 2020 και την ημέρα που η ΔΕΗ κατέγραφε μία από τις υψηλότερες ποσοστιαία ανόδους της, σχεδόν 9%, το βρετανικό fund έπαιζε ανοικτά περισσότερα από 3 εκατ. μετοχές ή το 1,6%

Γιατί τα «λευκά κολάρα» εξακοιουθούν να χάνουν στη ΔΕΗ;

Το hedge fund που εξουδετέρωσε ο Γιώργος Στάσης

επί των μετοχών. Θέση η οποία υπάρχει ακόμα. Τα κέρδη για τη ΔΕΗ ξεπερνούν το 550% από τα χαμπλά της 16ης Μαρτίου κατά το πρώτο lockdown, όταν και το χαρτί είχε γράψει χαμπλά στο 1,55 ευρώ. Η «χασούρα» που γράφει η Lansdowne ξεπερνάει τα 14,5 εκατ. ευρώ! Θα μπορούσε να πει κανείς ότι οι απώλειες που καταγράφουν τα «λευκά κολάρα» της Lansdowne ισοφαρίζονται από τη μεγαλύτερη ανοικτή

θέση που έχουν στην Ελλάδα και είναι στην Τράπεζα Πειραιώς με πάνω από 2%. Ούτε αυτό συμβαίνει. Διότι η θέση 2,2% που ανακοινώθηκε ότι πήρε στην Πειραιώς στις 2/11/2020, μια μέρα μεγάλης πτώσης για τη μετοχή 5,31%, είναι επίσης στο κόκκινο. Κι αυτό, διότι παρά τις απώλειες, η μετοχή της Τράπεζας Πειραιώς εξακολουθεί να διαπραγματεύεται πιο ψηλά από τα επίπεδα της 2ας/11. Τότε στοίχιζε 0,62 ευρώ και στις

11/2/21 έκλεισε στα 0,71 ευρώ. Η δεχασούρα που γράφουν τα golden boys και από την Πειραιώς ξεπερνάει τα 2 εκατ. ευρώ.

Κι όλ' αυτά τη στιγμή που η ελληνική χρηματιστηριακή εταιρεία Euroxx μόλις προ ολίγων ημερών ανακοίνωσε ότι αναβαθμίζει την τιμή στόχο για τη μετοχή στα 13 ευρώ, με περιθώρια ανόδου σχεδόν 70%. Και όχι μόνο αυτό, αλλά πολύ σύντομα προχωρεί το deal με τη γερμανική RWE

για κοινές επενδύσεις στις ΑΠΕ 1 GW.

Πάντως, δεν πρέπει να θεωρείται η Lansdowne αμελητέος παίκτης στην ελληνική αγορά, τα υπό διαχείριση κεφάλαια ξεπερνούν τα 30 δισ. ευρώ και στους κόλπους της εργάζονται διαχειριστές από τράπεζες μεγάθια, όπως η HSBC.

Με αποτελεσματικό τρόπο απορρόφησε η ΜΥΤΙΛΙΝΕΟΣ τους κραδασμούς της πανδημίας και ανταποκρίθηκε με ευελιξία και αποφασιστικότητα στις προκλήσεις του 2020.

- ▶ Η λειτουργική κερδοφορία (EBITDA) ανήλθε σε €315 εκατ., παραμένοντας αμετάβλητη σε σύγκριση με το 2019.
- ▶ Τα καθαρά κέρδη μετά από δικαιώματα μειοψηφίας ανήλθαν σε €129 εκατ., με τον δείκτη των κερδών ανά μετοχή σε ετήσια βάση (annualized EPS) να παραμένει σε επίπεδα που προσεγγίζουν το 1.
- ▶ Ο καθαρός δανεισμός διαμορφώθηκε στα €538 εκατ., με τον δείκτη μόχλευσης (Καθαρός Δανεισμός / EBITDA) να παραμένει κάτω από το 2 και συγκεκριμένα στο 1,71, παρά τις σημαντικές επενδύσεις, τη διανομή μερίσματος και την επαναγορά 6,14 εκατ. ιδίων μετοχών (ποσοστό 4,3% του συνόλου).
- ▶ Προτεινόμενο μέρισμα €0,36 ανά μετοχή (προσαρμοσμένο για τις ίδιες μετοχές), που αντιστοιχεί σε 41% των καθαρών κερδών έναντι 35,5% το 2019.

Σχολιάζοντας τα Οικονομικά Αποτελέσματα, ο Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος Ευάγγελος Μυτιληναίος ανέφερε: «Το 2020 αποτέλεσε αναμφισβήτητα μια χρονιά που χαρακτηρίστηκε από πρωτόγνωρες προκλήσεις σε παγκόσμιο επίπεδο. Ιδιαίτερα η ελληνική Οικονομία που ενώ είχε αρχίσει να ανακάμπτει από μια δεκαετή περίοδο ύφεσης, καλείται να αντιμετωπίσει μια νέα βύθιση της οικονομικής δραστηριότητας. Σε αυτό το πλαίσιο τα ισχυρά οικονομικά αποτελέσματα που ανακοινώνουμε πιστοποιούν με τον πιο ξεκάθαρο τρόπο ότι, με στήριγμα τα στρατηγικά πλεονεκτήματα της ΜΥΤΙΛΙΝΕΟΣ και την άοκνη προσπάθεια των ανθρώπων μας, κατορθώσαμε να απορροφήσουμε αποτελεσματικά τους κραδασμούς που προκάλεσε η πανδημία του Covid-19, μείναμε στα επίπεδα του προηγούμενου έτους σε λειτουργική κερδοφορία (το οποίο νωρίς μέσα στο 2020 είχα θέσει ως στόχο), ενώ παράλληλα διατηρηθήκαμε σε σταθερή τροχιά ανάπτυξης.

Επιπλέον το 2020 επιταχύναμε τη διαδικασία μετασχηματισμού της ΜΥΤΙΛΙΝΕΟΣ που πλέον, μέσω και των νέων Τομέων Επιχειρηματικής Δραστηριότητας, εστιάζει στους στόχους της ενεργειακής μετάβασης και αιεφορίας».

Κατά τη διάρκεια του 2020, η ΜΥΤΙΛΙΝΕΟΣ, παρακολουθώντας πάντα στενά τις εξελίξεις σε εγχώριο και διεθνές επίπεδο, έλαβε έγκαιρα και αποτελεσματικά μέτρα θέτοντας ως προτεραιότητα την ασφάλεια και προστασία των ανθρώπων της. Η εταιρεία ανταποκρίθηκε με αμεσότητα, ευελιξία και αποφασιστικότητα στην επιτυχή μετάβαση σε καθεστώς απομακρυσμένης εργασίας, διασφαλίζοντας την απρόσκοπτη συνέχιση των εργασιών σε όλους τους Τομείς Επιχειρηματικής Δραστηριότητάς της, αλλά και περιορίζοντας στο ελάχιστο τις οικονομικές επιπτώσεις εξαιτίας της πανδημίας.

Το ξεκίνημα του 2021 βρίσκει τη ΜΥΤΙΛΙΝΕΟΣ σε ισχυρή θέση:

- ▶ Ο Τομέας Ηλεκτρικής Ενέργειας & Φυσικού Αερίου στοχεύει στη διατήρηση των περιθωρίων κερδοφορίας του, ενώ διεκδικεί

ΜΥΤΙΛΙΝΕΟΣ

Ισχυρά οικονομικά μεγέθη κόντρα στην πανδημία

ολοένα αυξανόμενα μερίδια αγοράς, αξιοποιώντας την ανταγωνιστικότητά του.

- ▶ Ο Τομέας Μεταλλουργίας επωφελείται από τη σταθερότητα στις τιμές των Α' υλών, καθώς και την ανάκαμψη των τιμών Αλουμινίου και της Αλουμίνας.
- ▶ Οι Τομείς Ανάπτυξης Ανανεώσιμων Πηγών & Αποθήκευσης Ενέργειας και Έργων Βιώσιμης Ανάπτυξης, έχοντας προχωρήσει την ωρίμανση νέων έργων κατά το δεύτερο μισό του 2020, επιταχύνουν τις διαδικασίες συμβασιοποίησης και εκτέλεσής τους.

ΒΑΣΙΚΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ

Σε σύγκριση με το 2019 σε ενοποιημένη βάση:

Ο κύκλος εργασιών διαμορφώθηκε σε €1.899 εκ. έναντι €2.256 εκ. το 2019, σημειώνοντας μείωση 16% που οφείλεται στο αδύναμο περιβάλλον τιμών των Τομέων της Μεταλλουργίας και Ηλεκτρικής Ενέργειας & Φυσικού Αερίου και στη χρονική μετατόπιση τόσο στην υλοποίηση, όσο και στη συμβασιοποίηση νέων έργων στους Τομείς Ανάπτυξης Ανανεώσιμων Πηγών & Αποθήκευσης Ενέργειας και Έργων Βιώσιμης Ανάπτυξης λόγω της πανδημίας. Τα Κέρδη προ Φόρων, Τόκων και Αποσβέσεων (EBITDA) παρέμειναν σχεδόν αμετάβλητα, καθώς διαμορφώθηκαν σε €315 εκ. έναντι €313 εκ. το 2019, επωφελούμενα από την ισχυρή επίδοση του Τομέα Ηλεκτρικής Ενέργειας & Φυσικού Αερίου.

Αντίστοιχα τα καθαρά κέρδη, μετά από φόρους και δικαιώματα μειοψηφίας, διαμορφώθηκαν σε €129 εκ. έναντι €145 εκ. το 2019. Ο καθαρός δανεισμός διαμορφώθηκε στα €538 εκ. έναντι €421 εκ. το 2019, με τον δείκτη του καθαρού δανεισμού προς EBITDA να διαμορφώνεται σταθερά σε επίπεδα χαμηλότερα του 2x (1,71). Παράλληλα, μετά την πρόωπη αποπληρωμή του ομολόγου ύψους €300 εκ. τον Ιούνιο του 2020 (το οποίο κανονικά έληγε τον Ιούνιο του 2022), η εταιρεία διαθέτει ένα

Διανέμει το 41% των καθαρών κερδών και δίνει μέρισμα 0,36 ευρώ

εξαιρετικό πιστωτικό προφίλ, καθώς δεν προβλέπονται σημαντικές λήξεις υποχρεώσεων μέχρι το τέλος του 2024. Συνολικά, το 2020 η εταιρεία αξιοποίησε στο έπακρο τα συγκριτικά της πλεονεκτήματα και τις συνέργειες ανάμεσα στους Τομείς Δραστηριότητας, εντατικοποίησε τις δράσεις βελτιστοποίησης κόστους και με βασικό μοχλό τον Τομέα Ηλεκτρικής Ενέργειας & Φυσικού Αερίου κατόρθωσε να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στην πανδημία και να θέσει στέρεες βάσεις για ισχυρή ανάπτυξη τα αμέσως επόμενα έτη.

Αναφορικά με την επίδοση στο 8' τρίμηνο του 2020:

Τα λειτουργικά κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA) ανήλθαν σε €81 εκ. έναντι €65 εκ. το Δ' Τρίμηνο του 2019, επωφελούμενα από τη σημαντική βελτίωση των επιδόσεων του Τομέα Έργων Βιώσιμης Ανάπτυξης, αλλά και τις σταθερά υψηλές αποδόσεις των Τομέων Ηλεκτρισμού & Φυσικού Αερίου και Μεταλλουργίας.

Τομέας Ηλεκτρικής Ενέργειας & Φυσικού Αερίου

Στοιχεία Ελληνικής Αγοράς 2020 Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας

Το 2020 αποτέλεσε έτος ιστορικά υψηλών επιδόσεων για τον Τομέα Ηλεκτρικής Ενέργειας & Φυσικού Αερίου, παρά τη μείωση της κατανάλωσης στη χώρα κατά 4,1% λόγω της πανδημίας αλλά και τις κατά 30% χαμηλότερες τιμές στη χονδρεμπορική αγορά (ΟΤΣ). Αναφορικά με το μείγμα παραγωγής, το φυσικό αέριο έχει αναδειχθεί πλέον ως το βασικό καύσιμο, καθώς η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από λιγνίτη ήταν μειωμένη κατά 44,9%. Σημαντικά ενισχυμένη είναι η συμμετοχή των ΑΠΕ, που ανήλθε στο 28% της συνολικής παραγωγής. Η MYTILINEOS επωφεληθήκε σημαντικά από τις παραπάνω συνθήκες, στηρίζομενη κατά κύριο λόγο στο ανταγωνιστικό

χαρτοφυλάκιο φυσικού αερίου, τον υψηλό βαθμό απόδοσης, διαθεσιμότητας και αξιοπιστίας των μονάδων της, αλλά και στην ηγετική θέση που κατέχει ανάμεσα στους ιδιώτες προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας. Συγκεκριμένα, ο κύκλος εργασιών διαμορφώθηκε σε €928 εκατ. που αντιστοιχεί σε 49% του συνολικού κύκλου εργασιών, έναντι €996 εκατ. την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους. Τα Κέρδη προ Φόρων, Τόκων και Αποσβέσεων (EBITDA) ανήλθαν σε €157 εκατ. το 2020, από €101 εκατ. την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους, σημειώνοντας αύξηση κατά 55%. Η ιστορικά υψηλή επίδοση το 2020 είχε ως συνέπεια την αύξηση της συνεισφοράς του Τομέα στο 50% της συνολικής λειτουργικής κερδοφορίας της εταιρείας. Η δυνατότητα της εταιρείας για προμήθεια φυσικού αερίου σε ανταγωνιστικές τιμές, σε συνδυασμό με τον υψηλό βαθμό απόδοσης, διαθεσιμότητας και αξιοπιστίας των μονάδων της εταιρείας (δύο σταθμοί συνδυασμένου κύκλου και ένας σταθμός συμπαραγωγής ηλεκτρισμού-θερμότητας υψηλής αποδοτικότητας), οδήγησαν τη συνολική παραγωγή των μονάδων να ανέλθει στις 5,55 TWh. Η ποσότητα αυτή αντιπροσωπεύει το 11,1% της συνολικής ζήτησης στο διασυνδεδεμένο σύστημα και το 29,7% της παραγωγής από μονάδες φυσικού αερίου. Η συνολική παραγωγή τόσο από τις θερμικές όσο και από τις ανανεώσιμες μονάδες της εταιρείας ανήλθε σε 6,07 TWh, ποσότητα που αντιστοιχεί στο 12,1% της συνολικής ζήτησης. Κατά τη διάρκεια του 2020, το μερίδιο της MYTILINEOS επί των συνολικών εισαγωγών Φυσικού Αερίου στην Ελλάδα ανήλθε σε 36%, ενώ το αντίστοιχο μερίδιο επί των συνολικών εξαγωγών κυμαίνεται στα επίπεδα του 72%.

Σημαντικά αυξημένη ήταν τόσο η κερδοφορία όσο και η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ, καθώς στο τρίτο τρίμηνο του 2020 τέθηκαν σε λειτουργία επιπλέον 11MW, αυξάνοντας τη συνολική εγκατεστημένη ισχύ της MYTILINEOS στα 222MW, ενώ το ίδιο διάστημα ξεκίνησε η κατασκευή ενός νέου Αιολικού Πάρκου 43,2MW. Αναφορικά με την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, η Protergia συνέχισε να ισχυροποιεί τη θέση της ως ο κορυφαίος ανεξάρτητος, ιδιώτης προμηθευτής, αυξάνοντας το μερίδιο αγοράς στο 7,7% από 5,5% στα τέλη του 2019, εκπροσωπώντας πλέον περισσότερους από 285.000 πελάτες στον ηλεκτρισμό και το φυσικό αέριο. Τέλος, συνεχίζεται κανονικά και σύμφωνα με το αρχικό χρονοδιάγραμμα η κατασκευή του νέου σταθμού συνδυασμένου κύκλου με καύσιμο φυσικό αέριο (CCGT) 826 MW και αναμένεται να τεθεί σε λειτουργία το 8' τρίμηνο του 2021. Η νέα μονάδα θα ενισχύσει σημαντικά τη θέση της MYTILINEOS στην αγορά ηλεκτρισμού, τόσο αναφορικά με την παραγωγή όσο και με την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σε επιχειρήσεις και ιδιώτες πελάτες.

Η MYTILINEOS, διαθέτοντας σήμερα εγκατεστημένη ισχύ ~1,4 GW από θερμικούς σταθμούς και έργα ΑΠΕ σε λειτουργία, καθώς και την 1η θέση μεταξύ των ιδιωτών προμηθευτών, έχει εδραιώσει τη θέση της ως η μεγαλύτερη ιδιωτική καθετοποιημένη εταιρεία ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ

Τα κρίσιμα επτά λεπτά που αφήνουν έκθετο τον ΑΔΜΗΕ

ΤΩΝ **ΜΑΝΤΑΛΕΝΑΣ ΠΙΟΥ**
– **ΤΑΣΟΥ ΦΡΑΓΚΟΥΛΗ**

Πρώτα έγινε η έκρηξη στον μετασχηματιστή στο ΚΥΤ του ΑΔΜΗΕ στην Κουμουνδούρου, στον Ασπρόπυργο και μετά από επτά λεπτά ήρθε το black out που βούλιαξε στο σκοτάδι το βράδυ της Κυριακής 7 Φεβρουαρίου όλη την Αθήνα, σύμφωνα με διασταυρωμένες πηγές, που έχουν γνώση από επιχειρησιακές καταστάσεις στον Διαχειριστή. Blackout, που προκάλεσε ταυτόχρονα πρόβλημα στη λειτουργία μεγάλων και ζωτικών για τη χώρα και την οικονομία επιχειρήσεων, όπως τα Ελληνικά Πετρέλαια. Το ερώτημα που τίθεται είναι τι έγινε στο κρίσιμο αυτό

επτάλεπτο, ικανός χρόνος για τα πολύπειρα και «μπαρουτοκαπνισμένα» στελέχη του ΑΔΜΗΕ, να θέσουν υπό έλεγχο και να προβλέψουν τις συνέπειες από την έκρηξη. Στελέχη του Διαχειριστή επισημαίνουν ότι από το 10ετές πρόγραμμα του 2015 υπήρχε μέριμνα για άμεση αντικατάσταση παλαιών μετασχηματιστών και άλλων τεχνικών μέσων που εξασφαλίζουν την ισορροπία του συστήματος. Στην ανακοίνωση που εξέδωσε ο ΑΔΜΗΕ μία μέρα μετά το black out, το οποίο σημειωτέον είναι το τρίτο που συμβαίνει τα τελευταία χρόνια, αναφέρεται πως από το 2018 (σ.σ. ενώ υπήρχε στο 10ετές που είχε συνταχθεί τρία χρόνια πριν...) ο Διαχειριστής προκήρυξε διαγωνισμό προμήθειας 10 νέων αυτομετασχηματιστών στο πλαίσιο της ανανέωσης

κρίσιμων στοιχείων του Συστήματος. Ωστόσο, λόγω προσφυγών κατά του διαγωνισμού, η διαδικασία ολοκληρώθηκε στις αρχές του 2020 και οι πρώτοι αυτομετασχηματιστές αναμένεται να παραδοθούν το αμέσως επόμενο διάστημα. (Δηλαδή Άγιο είχαμε τόσα χρόνια...). Στην ίδια ανακοίνωση η διοίκηση του ΑΔΜΗΕ προσπαθεί να διορθώσει τα αδιόρθωτα, λέγοντας πως ο εν λόγω διαγωνισμός εντάσσεται στο φιλόδοξο πενταετές Πρόγραμμα Ανανέωσης Εξοπλισμού (Renovation Plan), συνολικού προϋπολογισμού 80 εκατ. ευρώ, το οποίο για πρώτη φορά ξεκίνησε να σχεδιάζεται και υλοποιείται οργανωμένα από την Εταιρεία το 2018. Το εν λόγω πρόγραμμα προβλέπει στοχευμένες σταδιακές αντικαταστάσεις πα-

- ▶ Το τρίτο blackout του Διαχειριστή που έβγαψε off τα ΕΛΠΕ!
- ▶ Αγωνία για την επαναλειτουργία των μονάδων
- ▶ Η δυσαρέσκεια του Κώστα Σκρέκα και του Μεγάρου Μαξίμου, με τον υπουργό να σπεύδει στα πρώτα λεπτά μετά το ατύχημα

λαιωμένων στοιχείων του εξοπλισμού σύμφωνα με την προτεραιοποίηση που έχουν ορίσει οι αρμόδιες τεχνικές υπηρεσίες του ΑΔΜΗΕ. Αυτό δε που προκαλεί εντύπωση είναι ότι η διοίκηση του ΑΔΜΗΕ, όπως αναφέρουν τα ίδια τα στελέχη του, δίνουν έμφαση στα νέα έργα (περίεργο, πράγματι) και όχι στις συντηρήσεις.

Οι παράπλευρες απώλειες

Ελλείψεις καυσίμων στην αγορά λόγω της διακοπής της λειτουργίας μονάδων των διυλιστηρίων των ΕΛΠΕ στην Ελευσίνα και τον Ασπρόπυργο μετά το μερικό blackout το βράδυ της Κυριακής 7 Φεβρουαρίου, εξαιτίας της έκρηξης στο ΚΥΤ του ΑΔΜΗΕ, δεν αναμένεται να σημειωθούν, όπως διαβεβαιώνουν στελέχη των ΕΛΠΕ.

Όλοι οι αποθηκευτικοί χώροι του ομίλου είναι γεμάτοι, ενώ τα ΕΛΠΕ διατηρούν τα στρατηγικά αποθέματα ασφαλείας της χώρας, τα οποία, με βάση τους σχετικούς κανονισμούς, επαρκούν για τον εφοδιασμό της αγοράς για 90 ημέρες.

Εν τω μεταξύ, η σταδιακή επαναλειτουργία των μονάδων διύλισης αναμενόταν να ολοκληρωθεί σε μία εβδομάδα μετά το επεισόδιο. Ωστόσο η επαναλειτουργία τους είναι αυτή που θα έδειχνε αν οι μονάδες υπέστησαν βλάβες εξαιτίας της απότομης διακοπής της ηλεκτροδότησης και της πτώσης της τάσης.

Γεννήτριες

Η έκρηξη στο Κέντρο Υπερυψηλής Τάσης Κουμουνδούρου του ΑΔΜΗΕ, στις 11.05 το βράδυ της Κυριακής (7/2) βύθισε στο σκοτάδι πολλές περιοχές της Αττικής, της Πελοποννήσου και διασυνδεδεμένων νησιών. Το γεγονός αυτό προκάλεσε πλήρη διακοπή της ηλεκτροδότησης και στις δύο βιομηχανικές εγκαταστάσεις της ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ, στον Ασπρόπυργο

Μανούσος Μανουσάκης, Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος του ΑΔΜΗΕ.

και την Ελευσίνα, με αποτέλεσμα την έκτακτη διακοπή της λειτουργίας σημαντικών μονάδων τους, καθώς τα εφεδρικά συστήματα (γεννήτριες) δεν μπορούν να σηκώσουν όλο το βάρος.

Τα συστήματα ασφαλείας των διυλιστηρίων τέθηκαν άμεσα σε λειτουργία. Στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής εκτονώθηκαν καυσαέρια προς τους πυρσούς των δύο διυλιστηρίων, με αύξηση της φλόγας, από τις γύρω περιοχές, ακόμα και από το κέντρο της Αθήνας.

Από black out σε black out

Το συμβάν στο ΚΥΤ Κουμουνδούρου έρχεται να προστεθεί και σε άλλες δύο παρόμοιες βλάβες που παρουσίασε ο ΑΔΜΗΕ τα τελευταία χρόνια. Από τις πιο χαρακτηριστικές περιπτώσεις είναι η διακοπή ηλεκτροδότησης που σημειώθηκε προ διετίας στο Κέντρο Υπερυψηλής Τάσης της Παλλήνης αφήνοντας στην καρδιά του καλοκαιριού την Αττική χωρίς ρεύμα για 2 ώρες.

Η βλάβη τότε, αποδόθηκε από την εταιρεία σε αστοχία υλικού. Αντίστοιχα προβλήματα είχαν προκληθεί το ίδιο καλοκαίρι και στο Κέντρο Υπερυψηλής Τάσης

του Αγίου Στεφάνου, χωρίς ωστόσο επιπτώσεις στους καταναλωτές, γεγονός όμως που είχαν συνδεθεί με την ελλιπή συντήρηση του δικτύου.

Το ΚΥΤ Κουμουνδούρου αποτελεί ένα έργο του Διαχειριστή, για το οποίο πρόσφατα ανέθεσε την αναβάθμισή του. Πρόκειται για ένα έργο που αναμένεται να συμβάλει στην ευστάθεια της ηλεκτροδότησης της Αττικής, θωρακίζοντας ενεργειακά την πρωτεύουσα.

Η ανακατασκευή του ΚΥΤ περιλαμβάνει την αντικατάσταση και επέκταση του υπάρχοντος διακοπτικού εξοπλισμού 150 kV και 400 kV με σύγχρονο εξοπλισμό τεχνολογίας κλειστού τύπου (GIS), καθώς και την προσθήκη νέων αυτομετασχηματιστών ισχύος. Το νέο ΚΥΤ θα τροφοδοτεί 21 γραμμές 150 kV και 4 γραμμές 400 kV, αναλαμβάνοντας μεγάλο μέρος του φορτίου στο λεκανοπέδιο Αθηνών. Στις νέες εγκαταστάσεις του ΚΥΤ θα διασυνδεθεί το καλώδιο Αττικής - Κρήτης (μέσω του υπό κατασκευή Σταθμού Μετατροπής Κουμουνδούρου), καθώς και ο Ανατολικός Διάδρομος Πελοποννήσου (Μεγαλόπολη - Κόρινθος - Αττική), με ορίζοντα ολοκλήρωσης τους 30 μήνες.

GAMESPOT

Η εκδίκηση

των μικροεπενδυτών

Το άνοιγμα των Χρηματιστηρίων (και βεβαίως του Χρηματιστηρίου Αθηνών) στα social media απειλεί με κατάρρευση τα hedge funds.

ΤΗΣ **ΕΛΕΝΑΣ ΚΡΙΤΣΑΛΟΥ**

Εναν μήνα μετά την εισβολή στο Καπιτώλιο, μία άλλη, τρόπον τινά, «εισβολή», αυτήν τη φορά στη Wall Street, ήρθε να ταράξει τα νερά της ειδησεογραφίας, σπάζοντας το σχεδόν «μονοπόλιο» του κορωνοϊού στους πικυαίους τίτλους των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης. Πρωταγωνιστές αυτήν τη φορά ανώνυμοι μικροεπενδυτές, σε ρόλο ακτιβιστών, κινητοποιημένοι από την επιθυμία να πάρουν τη ρεβάνς από το «μεγάλο κεφάλαιο» και όσους το εκπροσωπούν: hedge funds, κυρίως σε ρόλο «σορτάκιδων», αλλά και πλατφόρμες συναλλαγών, τράπεζες, αλλά και κεντρικές τράπεζες, πάσης φύσεως θεσμικούς, κηρύσσοντας πόλεμο σε κάθε τι το συστημικό. Επανάσταση των «ποπολάρων» λοιπόν... Ένα είδος ανταρσίας που όχι μόνο έγινε αισθητή στη Wall Street, αλλά κατάφερε να προκαλέσει σοβαρή ζημιά σε funds που σόρταραν μετοχές (χαρακτηριστικό παράδειγμα η περίπτωση της μετοχής της GameStop), να γεμίσει τις τσέπες των στασιαστών που συμμετείχαν στο κίνημα παλινόρθωσης (ουσιαστικά ανόρθωσης) συγκεκριμένων μετοχών και, φυσικά, βγήκαν νωρίς, και να φέρει τεράστια κίνηση στο φόρουμ του ίδιου του Reddit, του κοινωνικού μέσου απ' όπου ξεκίνησαν όλα, που είδε τον αριθμό των νέων χρηστών του να δεκαπλασιάζεται στο διάστημα από 24 μέχρι 30 Ιανουαρίου. Και η κοινότητα των στασιαστών το γιόρτασε και με το παραπάνω, κάνοντας μάλιστα αισθητή την παρουσία της και στο Super Bowl -την αθλητική διοργάνωση με τη μεγαλύτερη τηλεθέαση στον κόσμο (εξαιρουμένου φυσικά του τελικού του UEFA Champions League)-, με το Reddit να προβάλλει το πρώτο διαφημιστικό σποτάκι στην ιστορία του στο συγκεκριμένο event, αποθεώνοντας την υποκοινότητα του φόρουμ WallStreetBets. Αναβόσβησε στην οθόνη για μόλις πέντε δευτερόλεπτα, δείχνοντας σε όλο τον κόσμο το διάσημο πλέον πορτοκα-

λί και λευκό λογότυπο του Reddit, μαζί με το εύγλωττο μήνυμα: «Αν το διαβάσετε αυτό, σημαίνει ότι τα στοιχήματά μας βγήκαν. Αυτό που μάθαμε από τις κοινότητές μας την περασμένη εβδομάδα είναι ότι τα αουτσάιντερ μπορούν να καταφέρουν σχεδόν τα πάντα, αρκεί να ενωθούμε γύρω από έναν κοινό σκοπό». «Ποιος ξέρει, ίσως να είστε ο λόγος που τα βιβλία χρηματοοικονομικών πρέπει να αφιερώσουν κι ένα κεφάλαιο στα κέρδη του ερασιτέχνη επενδυτή... Όταν ο κόσμος συσπειρώνεται γύρω από κάτι που τον ενδιαφέρει πραγματικά, συμβαίνουν συνταρακτικά πράγματα. Και υπάρχει ένα μέρος για αυτό. Λέγεται Reddit», συνέχιζε. Και μπορεί το τρελό ράλι της μετοχής της GameStop να περιορίστηκε κάποια στιγμή από την παρέμβαση της εταιρείας broker Robinhood, η οποία ανέστειλε και, στη συνέχεια, επιβράδυνε τις συναλλαγές επί της μετοχής, αλλά στην τελική λειτούργησε θετικά και για τη δεύτερη. Με τη Robinhood να κεφαλαιοποιεί και αυτή την προβολή που πήρε μέσω όλης αυτής της κατάστασης, προβάλλοντας το δικό της διαφημιστικό σποτάκι στο Super Bowl, γιορτάζοντας -ποιον άλλο;- τον... κοινό επενδυτή.

Το «φαινόμενο» WallStreetBets

Τι είναι όμως το WallStreetBets; Το WallStreetBets θα μπορούσε να πει κανείς ότι δεν είναι παρά ένα φόρουμ του ευρύτερου Reddit. Ένας ιστότοπος αρκετά χαοτικός, είναι η αλήθεια, με κεντρική ιδέα τον στοιχηματισμό όσο το δυνατόν περισσότερων χρημάτων στις πιο παρακινδυνευμένες επιλογές, με μικρό χρονικό ορίζοντα. Στο πλαίσιο αυτό, πολλοί μικροεπενδυτές, επηρεασμένοι από το WallStreetBets αγόρασαν μαζικά τη μετοχή της Gamestop, με αποτέλεσμα η αξία της να σημειώνει κάποια στιγμή άνοδο πάνω από 1800%. Και η δράση τους δεν περιορίστηκε στην εταιρεία λιανικής πώλησης βιντεοπαιχνιδιών, αλλά

επεκτάθηκε και σε άλλες μετοχές, καθώς και στο ασήμι. Έστω κι αν στην περίπτωση του τελευταίου, η ίδια η αγορά έχει πολύ διαφορετικά χαρακτηριστικά για να επηρεαστεί μακροπρόθεσμα...

Ανησυχία και σε κυβερνητικό επίπεδο

Το φαινόμενο προκάλεσε τόσο μεγάλη ανησυχία που ακόμη και η υπουργός Οικονομικών των ΗΠΑ, Τζάνετ Γέλεν, δήλωσε ότι τόσο η ίδια όσο και οι ρυθμιστικές Αρχές θα λάβουν ό,τι μέτρα χρειάζεται για να «κατανοήσουν σε βάθος» τι συνέβη πραγματικά με την αγοραστική φρενίτιδα που οδήγησε στο τρελό ράλι της GameStop και άλλων μετοχών το προηγούμενο διάστημα. Η Γέλεν δήλωσε, συγκεκριμένα, στο ABC: «Πρέπει πραγματικά να διασφαλίσουμε ότι οι αγορές λειτουργούν σωστά, αποτελεσματικά, και ότι προστατεύονται οι επενδυτές».

Οι ρυθμιστικές αρχές θα συζητήσουν κατά πόσο τα πρόσφατα γεγονότα δικαιολογούν περαιτέρω ενέργειες και, όπως είπε η κ. Γέλεν, «χρειάζεται να κατανοήσουμε σε βάθος τι συνέβη πριν προχωρήσουμε σε ενέργειες, αλλά σίγουρα εξετάζουμε προσε-

κτικά αυτά τα γεγονότα». JPMorgan: Πόσο θα επηρεάσει μακροπρόθεσμα την αγορά το φαινόμενο Reddit Ο πόλεμος ιδιωτών επενδυτών και hedge funds είναι απίθανο να προκαλέσει σημαντική αναταραχή στις αγορές, υποστηρίζει, από την πλευρά της, η JPMorgan Chase & Co. Σημαντική υποχώρηση των αγορών έχουμε συνήθως όταν επιδεινώνονται οι προοπτικές για την ανάπτυξη και όταν υπάρχουν δεί-

κτες κερδών-τιμών (p/e) και τα πισω-
τικά περιθώρια, ανέφεραν στρατηγικοί
αναλυτές της JPMorgan, υπό τον Τζον
Νόρμαντ, σε σημειώμά τους προς τους
επενδυτές. Αυτήν τη στιγμή, επισήμα-
ναν, ελάχιστες αγορές δείχνουν σημά-
δια ακραίου momentum αύξησης των
τιμών ή υπερβολικής επενδυτικής
μόχλευσης.

«Η σύγκρουση ιδιωτών - hedge funds
που εκτυλίσσεται επί του παρόντος θα
είναι λογικά πολύ

λιγότερο
σοβαρή
από τις
πτώσεις
του 10% περί-
που που συμβαί-
νουν σχεδόν κάθε
χρόνο τις τελευ-
ταίες δύο δεκα-
ετίες», σημεί-
ωνε ο Νόρ-
μαντ, προσθέ-

τοντας: «Το πρόγραμμα παρακολούθη-
σης για τυχόν φούσκες που χρησιμο-
ποιούμε, το οποίο βασίζεται σε στοιχεία
όπως μια ακραία δυναμική αύξησης
των τιμών, οι αποτιμήσεις και η μό-
χλευση των επενδυτών, δεν αναβοσβή-
νει “κόκκινο” σε επίπεδο κατηγορίας
επενδύσεων, αν και θα μπορούσε εν-
δεχομένως σε επίπεδο ασφάλειας».

Επενδυτές εμπνευσμένοι από τις συ-
ζητήσεις στο φόρουμ του Reddit
WallStreetBets τοποθετούνται μαζικά
σε μετοχές, όπως της GameStop, σε μια
προσπάθεια να οδηγήσουν σε αναγκα-
στικό κλείσιμο τις short θέσεις των
hedge funds. Η μεταβλητότητα
προκάλεσε έντονο εκνευρισμό
στους επενδυτές, αλλά δεν κατά-
φεραν να επηρεάσουν ουσιαστι-
κά την πορεία των αγορών, παρά
μόνο προσωρινά. «Κανείς δεν
πρέπει να υποτιμά την επίδραση
που μπορεί να έχει στις αγορές ο
συνδυασμός αποκεντρωμένων
κεφαλαίων και της αυξανόμενης
επιρροής των ιδιωτών επενδυτών»,
ανέφερε ο Νόρμαντ. «Φαίνεται όμως
τραβηγμένο να θεωρήσει κανείς ότι η
υπόθεση αυτή είναι το τσίμπημα της
βελόνας που ξεφουσκώνει μια σειρά

από φούσκες που δημιουργήθηκαν από
τα προγράμματα ποσοτικής χαλάρω-
σης», τονίζει.

«Κόσκινο» και στις αναρτήσεις

Σε κάθε περίπτωση, η αμερικανική Επι-
τροπή Κεφαλαιαγοράς, η SEC, έχει ήδη
ανακοινώσει ότι «παρακολουθεί και
αξιολογεί τη σχεδόν ακραία μεταβλητό-
τητα στην τιμή ορισμένων μετοχών»,
ύστερα από τη φρενίτιδα που επικρά-
τησε στη Wall Street. Άλλωστε η SEC
έχει δεσμευθεί να ενεργεί προκειμένου
«να προστατεύσει τους μικροεπενδυτές
όταν τα γεγονότα δείχνουν καταχρηστι-
κή ή χειριστική χρηματιστηριακή δρα-
στηριότητα που απαγορεύεται από την
ομοσπονδιακή νομοθεσία περί κινητών
αξιών». Στο πλαίσιο αυτό, άνθρωποι της
SEC «χτενίζουν» αναρτήσεις σε social
media και άλλα φόρουμ για ενδείξεις
απάτης πίσω από τις ακραίες διακυμάν-
σεις χρηματιστηριακών τίτλων. Κι αυτό
παράλληλα με μια προσπάθεια ελέγχου
διαφόρων συναλλαγών, προκειμένου
να εκτιμηθεί αν οι αναρτήσεις αυτές
ήταν μέρος μιας προσπάθειας χειραγώ-
γησης συγκεκριμένων μετοχών. Προ-
σπάθεια που μπορεί να εδράστηκε και
σε εσκεμμένη παραπληροφόρηση με

Wall Street

απώτερο στόχο την αποκόμιση κερδών, στην οποία θα μπορούσαν, ενδεχομένως, να συμμετέχουν και επαγγελματίες επενδυτές. Υπάρχει επίσης αυξανόμενη ανησυχία και για την πιθανότητα εμπλοκής «bot» στο chat του WallStreetBets του Reddit, καθώς η πηγή του φόρουμ δήλωσε στο CBS News ότι υπήρχε μεγάλη δραστηριότητα από bot στο σύστημα και πως κάποιες αναρτήσεις μπλοκάρονταν από ένα αυτοματοποιημένο σύστημα ελέγχου. Ωστόσο, όπως υποστηρίζει ο Μπραντ Μπένετ, πρώην επικεφαλής του τμήματος συμμόρφωσης της ανεξάρτητης αμερικανικής ρυθμιστικής Αρχής FINRA για τις χρηματιστηριακές, δεν είναι εύκολο να αποδείξει κανείς ότι κάποιος που παίρνει θέση υπέρ μιας μετοχής παραποιεί εσκεμμένα γεγονότα. «Δεν είναι έγκλημα να πας σε ένα site και να πεις “νομίζω ότι η μετοχή θα σημειώσει άνοδο”», δήλωσε χαρακτηριστικά ο Μπένετ,

μιλώντας στο Bloomberg. Και πρόσθεσε: «Ούτε είναι παράβαση ή έγκλημα αν κάποιος άνθρωπος επιλέξουν να σε ακολουθήσουν». Σε κάθε περίπτωση, η πίεση που ασκείται στη SEC αυξάνεται. Και απ' ό,τι φαίνεται, ο επενδυτικός ακτιβισμός θα συνεχίσει να μας απασχολεί, ίσως ολοένα και περισσότερο. Είτε πρόκειται για ανώνυμους μικροεπενδυτές είτε για θεσμικούς ακτιβιστές. Κάνει θραύση το Bitcoin μετά τις μαζικές αγορές από τον Mr Tesla Η τιμή του Bitcoin ενισχύθηκε κατά 16% σε υψηλά όλων των εποχών φθάνοντας τα 44.795,20 δολάρια μετά την αποκάλυψη ότι η Tesla επένδυσε 1,5 δισεκατομμύρια δολάρια στο δημοφιλέστερο κρυπτονομίσμα. Η απόκτηση Bitcoin αξίας 1,5 δισ. από την Tesla, έδειξε την πρόθεση της αυτοκινητοβιομηχανίας να αποδέχεται ως μέθοδο πληρωμής τα κρυπτονομίσματα, εκτοξεύοντας -όπως αναμενόταν- την τιμή σε νέο ρεκόρ. Η

ψήφος εμπιστοσύνης από τον ηγέτη της αγοράς ηλεκτρικών αυτοκινήτων οδήγησε και τις τιμές των μετοχών της Tesla σε άνοδο της τάξης του 2%. Πρόσφατα, ο δισεκατομμυριούχος ιδρυτής της Tesla, Έλον Μασκ, πρόσθεσε στο βιογραφικό του στο Twitter το hashtag #bitcoin. Αυτό, ήταν αρκετό για να εκτινάξει την τιμή του Bitcoin.

Πληρωμές με κρυπτονομίσματα

«Θα αρχίσουμε να αποδεχόμαστε το Bitcoin ως μέθοδο πληρωμής για τα προϊόντα μας στο εγγύς μέλλον, σύμφωνα με τους ισχύοντες νόμους και αρκικά σε περιορισμένη βάση», δήλωσε η Tesla, σύμφωνα με τη γνω-

στοποίηση που υπέβαλε στη χρηματιστηριακή αρχή των ΗΠΑ, SEC. Αυτού του είδους η στήριξη στο Bitcoin από τον κορυφαίο κατασκευαστή ηλεκτρικών αυτοκινητών δίνει αυτομάτως αυξημένη νομιμότητα στα κρυπτονομίσματα, τα οποία έχουν αρχίσει να γίνονται δημοφιλή στους επενδυτές τα τελευταία χρόνια παρά τον σκεπτικισμό από ορισμένους. Η υποστήριξη ενός ψηφιακού νομίσματος ταιριάζει με την ιδιοσυγκρασία του

διευθύνοντος συμβούλου της Tesla, Έλον Μασκ. Ο Μασκ τουίταρε πρόσφατα σχετικά με τα κρυπτονομίσματα, ενώ αξίζει να σημειωθεί ότι στις αρχές αυτού του μήνα αποκάλυψε το Bitcoin «ένα καλό πράγμα» («a good thing»). Το Dogecoin, που ξεκίνησε ως αστείο, σημείωσε ρεκόρ στις 8/2, αφού ο Μασκ, ο ράπερ Snoop Dogg και ο μπασίστας των Kiss, Gene Simmons, έκαναν tweet για αυτό. Το εντυπωσιακό ράλι του Dogecoin που τροφοδοτείται από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης είναι μόνο ένα παράδειγμα της ανόδου που σημειώνουν τα κρυπτονομίσματα κατά το τελευταίο έτος. Τα δύο ισχυρότερα κρυπτονομίσματα, το Bitcoin και το Ether, σημείωσαν αμφότερα νέα υψηλά τις τελευταίες εβδομάδες εν μέσω έντονων συζητήσεων για το αν προσελκύουν το ενδιαφέρον των μακροπρόθεσμων επενδυτών ή η άνοδος

τους οφείλεται απλά στις συντονισμένες κινήσεις των κερδοσκόπων.

MicroStrategy

Η Tesla δεν είναι η πρώτη εταιρεία που μετατρέπει ένα μέρος των μετρητών της σε Bitcoin, με τη MicroStrategy να υιοθετεί αυτήν την πολιτική τον περασμένο χρόνο, καθιστώντας την de facto όχημα συναλλαγών με Bitcoin. Η MicroStrategy, μια εταιρεία επενδύσεων με επικεφαλής τον Michael Saylor, αποτελεί έναν από τους θεσμικούς επενδυτές Bitcoin στον κόσμο. Διαθέτει ήδη 71.079 BTC (αξίας πάνω από 2,5 δισ. δολάρια). Η Square απέκτησε επίσης Bitcoin αξίας 50 εκατομμυρίων δολαρίων το περασμένο φθινόπωρο και η PayPal άνοιξε πρόσφατα τις υπηρεσίες της σε κρυπτονομίσματα επιτρέποντας στους πελάτες να χρησιμοποιούν Bitcoin, Ether, Bitcoin Cash και Litecoin στην πλατφόρμα.

ΠΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΠΑΝΝΗΣ

Στόχος η μείωση των τροχαίων

Στο Ελληνικό Μουσείο Αυτοκινήτου, παρουσία του πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη, δημοσιοποιήθηκαν οι πτυχές του σχεδίου της κυβέρνησης για την Οδική Ασφάλεια. Την παρουσίαση έκανε ο υφυπουργός Υποδομών και Μεταφορών Γιάννης Κεφαλογιάννης και εμείς δεν χάσαμε την ευκαιρία να ρωτήσουμε λεπτομέρειες.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ: **ΤΑΚΗΣ ΠΟΥΡΝΑΡΑΚΗΣ**

Ενας είναι ο στόχος. Η μείωση των θυμάτων από τροχαία στο μισό! Σύμφωνα με το Εθνικό Σχέδιο Δράσης Οδικής Ασφάλειας, να πώς θα επιτευχθεί.

Μιλήστε μας για την ανάγκη ύπαρξης ποιοτικών δεδομένων...

Ο πρώτος από τους πέντε άξονες του σχεδίου αφορά στα ποιοτικά δεδομένα. Εξαγγέλαμε το Εθνικό Παρατηρητήριο για την Οδική Ασφάλεια σε συνεργασία με το ΕΜΠ. Το Εθνικό Παρατηρητήριο θα είναι αρμόδιο για τη συλλογή, επεξεργασία και τήρηση εθνικής βάσης δεδομένων για την οδική ασφάλεια.

Θα εκδίδει ένα ετήσιο δελτίο στατιστικών στοιχείων, πιστοποιημένο από την ΕΛΣΤΑΤ, καθώς θα εφαρμόζει διεθνή πρωτόκολλα. Θα έχουμε, λοιπόν, έναν χάρτη της χώρας που θα δείχνει τα προβλήματα σε κάθε σημείο. Έχοντας αξιόπιστα δεδομένα μπορούμε να χτίσουμε στρατηγική.

Στον 2ο άξονα υπάρχει μια κυβερνητική επιτροπή, ποιος θα τη συντονίζει;

Περίπου το 70-80% των προτάσεων είναι από το υπουργείο Μεταφορών, συντονιστής θα είναι το δικό μας υπουργείο. Θα συμμετέχουν όμως όλα τα συναρμόδια υπουργεία: Παιδείας, Υγείας, Εσωτερικών, Προστασίας του Πολίτη. Το Διυπουργικό όργανο θα συντονίζει το έργο σε ένα θεσμικό επίπεδο. Θα υπάρχει μόνιμη εκτελεστική επιτροπή, μια μετεξέλιξη του Εθνικού Συμβουλίου Οδικής Ασφάλειας, συμμετοχή των Δήμων και της κοινωνίας των πολιτών.

Το νομοσχέδιο για τα Σχέδια Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας πάει προς ψήφιση τις επόμενες εβδομάδες.

Ο 3ος άξονας περιλαμβάνει εκπαίδευση και επικοινωνία, τα παιδιά θα παρασύρουν στο καλό τους γονείς...

Αυτός είναι ο στόχος μας, πρόκειται για προεκλογική δέσμευση του ίδιου του πρωθυπουργού. Η διδασκαλία της Κυκλοφοριακής Αγωγής θα γίνει υποχρεωτική. Ήδη πιλοτικά διδάσκεται σε 200 Δημοτικά της χώρας και από Σεπτέμβριο σε 12.000 σχολικές μονάδες, Νηπιαγωγεία, Γυμνάσια και Δημοτικά. Θα είναι υποχρεωτικό μάθημα με συγκεκριμένες ώρες ανά έτος. Στο τελείωμα τα παιδιά θα επιβραβεύονται ηθικά με το δίπλωμα ποδηλάτου. Θα πρέπει υποχρεωτικά, δε, να φορούν και το κράνος.

Επίσης, οι 17χρονοι θα μπορούν να κάνουν μαθήματα οδήγησης. Να δίνουν θεωρία πριν από τα 18 τους χρόνια και μόλις τα συμπληρώσουν να δίνουν και τις πρακτικές εξετάσεις για δίπλωμα. Επίσης, θα αλλάξουν οι εξετάσεις στη θεωρία, δημιουργείται τράπεζα θεμάτων που υποχρεώνει τον εκπαιδευόμενο να διαβάσει και τον εκπαιδευτή να διδάξει. Σε πρακτικό επίπεδο θα λυθούν τα θέματα ταυτοπροσωπίας και των ηλεκτρονικών μέσων παράνομης υποβοήθησης.

Πολύ σημαντική η μείωση της ταχύτητας στα 30 χλμ./ώρα...

Τα επιστημονικά δεδομένα δείχνουν ότι ένα όχημα κινούμενο με 30 χλμ./ώρα, όταν παρασύρει έναν πεζό η πιθανότητα για θανάσιμο τραυματισμό είναι 10%. Αν κινείται με 50 χλμ./ώρα η πιθανότητα ανεβαίνει στα 80%.

Καταλαβαίνετε τι τεράστια διαφορά υπάρχει. Σκεφτείτε το αυτοκίνητο έξω από ένα σχολείο.

Ποινές του ΚΟΚ

Παραδοσιακά στην Ελλάδα υπήρχε η αντίληψη ότι όσο πιο αυστηρή η ποινή τόσο πιο αποτελεσματική. Αυτό δεν επαληθεύεται πλήρως. Επανασχεδιάστηκε και θα υλοποιείται ηλεκτρονικά η είσπραξη προστίμων. Στόχος είναι να σταματήσει η αίσθηση ατιμωρησίας, πλέον θα πληρώνει ο παραβάτης. Τούτο θα επιτευχθεί με ηλεκτρονικά μέσα, οι παραβάσεις θα αποδίδονται στον ιδιοκτήτη του οχήματος. Έτσι θα αυξηθούν τα έσοδα για τους ΟΤΑ. Οι οποίοι θα υποχρεούνται να αξιοποιούν αυτά τα χρήματα σε δράσεις οδικής ασφάλειας. Αυτό δεν συνέβαινε ως τώρα. Οι δήμαρχοι δεν εισέπρατταν τα πρόστιμα. Εμείς θεσμοθετούμε Ταμείο Οδικής Ασφάλειας. Τα χρήματα που θα συλλέγονται από τις παραβάσεις θα πηγάζουν σε έργα και δράσεις οδικής ασφάλειας.

Αναμόρφωση του point system

Θα καταγράφονται ηλεκτρονικά οι πόντοι, θα είναι on line η ενημέρωση των οδηγών. Δεν θα υπάρχει η δικαιολογία... «ξέχασα». Μέσα απ' αυτόν τον τρόπο θα υπάρχει το προφίλ του οδηγού για την Τροχαία και σε έναν δειγματοληπτικό έλεγχο θα ξέρουμε με ποιον έχουν να κάνουμε. Επίσης, θα ξέρουμε τι παραβάσεις γίνονται. Θα υπάρχουν τα τάμπλετ στην Τροχαία και θα γνωρίζουμε ανά πάσα στιγμή την πλήρη εικόνα και το προφίλ του κάθε οδηγού.

FORD EXPLORER

Luxury SUV

Το Explorer είναι το νέο πολυτελές SUV της Ford, το οποίο προσφέρει χώρους για 7 άτομα στις 3 σειρές των καθισμάτων.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: **ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ**

Πλούσιο σε διαστάσεις το πολυτελές SUV της Ford που σε μήκος αγγίζει τα 5 μ., σε πλάτος τα 2 μ. και σε ύψος τα 1.78 μ., ενώ στη διάθεση των επιβατών είναι τα 635 λίτρα αποσκευών μέχρι 2.274 λίτρα με αναδιπλωμένα τα καθίσματα για τη μεταφορά όλης της... οικοσκευής.

Ρεζέρβα

Μάλιστα, η 3η σειρά φέρει διαιρούμενο κάθισμα 50/50 με ηλεκτρική αναδίπλωση που γίνεται ένα με το δάπεδο, ενώ από κάτω βρίσκεται η ρεζέρβα ανάγκης. Ηλεκτρική αναδίπλωση φέρει και η μεσαία σειρά των καθισμάτων για την είσοδο/έξοδο των επιβατών.

Ο κινητήρας που κινεί τη ναυαρχίδα της Ford είναι 3λιτρος V6 τεχνολογίας EcoBoost, που συνδυάζεται με σύστημα Plug-In Hybrid (μπαταρία ιόντων λιθίου 13,6 kWh)

συνολικής απόδοσης 457 ίππων με 825 Nm ροπής, με 9 διαφορετικά μενού οδήγησης. Αυτή η ισχύς καθιστά το Explorer ως το ισχυρότερο υβριδικό όχημα στην γκάμα της Ford.

10 ταχύτητες

Το μηχανικό σύνολο συνδυάζεται με αυτόματο κιβώτιο 10 σχέσεων με κίνηση σε όλους τους τροχούς. Στο εσωτερικό δεσπόζει η κάθετα τοποθετημένη οθόνη 10.1 ιντσών στο κέντρο του ταμπλό, ενώ ο οδηγός έχει μπροστά του την οθόνη ψηφιακού πίνακα 12.3 ιντσών.

Αυτό όμως που θα ευχαριστήσει οδηγό και εκλεκτούς επιβάτες είναι το Hi-Fi της B&O με ενισχυτή 980 watt, με 14 ηχεία. Το Ford Explorer Plug-in Hybrid διατίθεται στην τιμή των 84.885 ευρώ για την έκδοση ST-Line και στην τιμή των 85.575 ευρώ για την έκδοση Platinum.

CITROEN C4 C-CROSS

Ανατρεπτικό design

Με κινητήρες βενζίνης, diesel, αθλά και αμιγώς ηλεκτρική, η νέα C4 ξεκίνησε την καριέρα της στην ελληνική αγορά.

Aπό σχεδιαστικής άποψης ξεχωρίζουν οι προβολείς LED σχήματος «Y», το πίσω ιδιαίτερα κυρτό κρύσταλλο, καθώς και τα προστατευτικά Airbumps χαμηλά στις πόρτες.

Από πλευράς διαστάσεων η C4 C-Cross έχει μήκος 4.360 χλστ., πλάτος 1.800 χλστ. ύψος 1.525 χλστ., με την απόσταση του αμαξώματος από το έδαφος να βρίσκεται στα 156 χλστ., με 380 λίτρα αποσκευών.

Εσωτερικό

Γενική αναβάθμιση επικρατεί στο εσωτερικό. Εστιάζουμε στον ψηφιακό πίνακα οργάνων χωρίς πλαίσιο με TFT οθόνη 5,5 ιντσών, στην κεντρική λεπτή οθόνη αφής 10 ιντσών και στο head-up display. Ειδική μνεία για τα καθίσματα Advanced Comfort της Citroen, που προσφέρουν άνεση και καλύτερη στήριξη του σώματος.

Κινητήρες

Από πλευράς βενζινοκινητήρων ο τρικύλινδρος 1.2 PureTech αποδίδει 100, 130 και 155 ίππους αναλόγως της έκδοσης, ενώ συνεργάζεται με μηχανικό κιβώτιο 6 σχέσεων ή με αυτόματο 8 ταχυτήτων. Στο στρατόπεδο των πετρελαιοκινητήρων έχουμε τον 1.5 BlueHDi με ισχύ 110 ίππων. Η ηλεκτρική C4 C-Cross σύμφωνα με το πρωτόκολλο WLTP καλύπτει 350 χλμ. αυτονομίας. Σημείο αναφοράς οι προηγμένες τεχνολογικά αναρτήσεις Progressive Hydraulic Cushions, που μετατρέπουν τις κακοτεχνίες σε μαγικό χαλί.

ΤΙΜΕΣ

C4 C-Cross 1.2 PureTech (100 PS) 17.950 ευρώ.

C4 C-Cross 1.2 PureTech (130 PS) 21.250 ευρώ.

C4 C-Cross 1.2 PureTech (130 PS EAT8) 23.650 ευρώ.

C4 C-Cross 1.2 PureTech (155 PS EAT8) 28.400 ευρώ.

C4 C-Cross 1.5 BlueHDi (110 PS) 20.200 ευρώ.

e-C4 C-Cross (136 PS, 50 kWh) 28.348 ευρώ (με κρατική επιδότηση).

αυτοκινήτου στην οθόνη σας

Η μητέρα όθλων των μαχών

Η Θάτσερ κλείνει τα ανθρακωρυχεία

ΤΟΥ Κ.Α. ΦΡΑΓΚΟΥΛΗ

Στις 6 Μάρτη του 1984 η κρατική Βρετανική Υπηρεσία Άνθρακα ανακοινώνει το άμεσο κλείσιμο περίπου 20 ορυχείων και τον περιορισμό της ετήσιας παραγωγής άνθρακα, γεγονός που σημαίνει ότι 20.000 ανθρακωρύχοι θα μείνουν χωρίς δουλειά. Στα τέλη του ίδιου μήνα το Κοινοβούλιο εγκρίνει διατάξεις για την πρόωπη συνταξιοδότηση των ανθρακωρύχων ηλικίας άνω των 50 ετών, ενώ οι νεότεροι προβλέπεται να απολυθούν λαμβάνοντας ως εφάπαξ αποζημίωση το ποσό των χιλίων λιρών για κάθε χρόνο εργασίας.

Η αντίδραση της Εθνικής Ένωσης Ανθρακωρύχων είναι άμεση. Στις 10 του Μάρτη, στη συνάντηση των εκπροσώπων των εργαζομένων στα ορυχεία, όλα κρέμονται από μια κλωστή. Όταν ήρθε η ώρα να καθίσουν οι εκπρόσωποι των εργαζομένων στο τραπέζι, η απεργία δεν έμοιαζε να προκηρύσσεται. Αρκετοί έλεγαν «όχι». Μέχρι τέλους άπαντες είχαν πειστεί. Απεργία...

Αναμφισβήτητο, ένα από τα πιο σημαντικά γεγονότα των τελευταίων 500 ετών ήταν η Βιομηχανική Επανάσταση. Να 'ταν όμως μόνο η Αγγλία η χώρα που παρουσίαζε την οικονομική επάρκεια για να γίνει η μητέρα των αλλαγών; Σαφώς όχι. Γερμανία στη Δύση, Κίνα και Ιαπωνία στην Ανατολή θα μπορούσαν κάλλιστα να φιλοξενήσουν το μέγα άλμα του καπιταλισμού που ήδη είχε εκποτίσει το φεουδαρχικό σύστημα. Η διαφορά που έγειρε ξεκάθαρα τη ζυγαριά υπέρ της Αγγλίας ήταν μία: Ο άνθρακας. Άφθονος και αρκετά φτηνότερος απ' ό,τι στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Η λεγόμενη ακριβή εργασία και ο άφθονος άνθρακας δημιούργησαν με τη σειρά τους τη ζήτηση για τις τεχνολογικές καινοτομίες που θα σημάδευαν τη Βιομηχανική Επανάσταση και θα οδηγούσαν στην έκρηξη της παραγωγικότητας. Η ατμομηχανή, η μηχανοποιημένη υφαντουργία και οι φούρνοι στους οποίους κατασκευαζόταν

ο κυτταρίδιος αντιπροσώπευαν τεχνολογίες αφενός εξοικονόμησης ανθρώπινης εργασίας και αφετέρου έντασης ενέργειας.

Στις αρχές του 19ου αιώνα οι χρησιμοποιούμενες ατμομηχανές είχαν τη δυνατότητα να παρέχουν την ισχύ 200 περίπου ανδρών. Αρκούσε όμως να εξοπλίσει τις βιομηχανίες παραγωγής αγαθών και να οδηγήσει την Οικονομία της Β.Δ. Ευρώπης στη Βιομηχανική Επανάσταση. Για πρώτη φορά στην παγκόσμια ιστορία η ενέργεια μπορούσε να χρησιμοποιηθεί σε κάθε χώρο, κάθε ώρα και σε οποιαδήποτε ποσότητα. Παράλληλα, η χρήση της ατμομηχανής επεκτείνεται και στα μέσα μεταφοράς, το 1804 στον σιδηρόδρομο και το 1807 στη ναυτιλία. Στα τέλη του 19ου αιώνα η ισχύς της ατμομηχανής ξεπερνούσε την ισχύ 6.000 ανδρών. Η Αγγλία πρωτοστατεί και τρέχει με ταχύτητα πολύ υψηλότερη από εκείνη των υπολοίπων ευρωπαϊκών κρατών. Βλέπετε, έχει άφθονο άνθρακα.

Τα ανθρακωρυχεία της Βρετανίας μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο είχαν εθνικοποιηθεί στη λογική της τότε κενσοϊνικής οικονομίας του προστατευτικού κράτους. Κάπως έτσι θα δημιουργηθεί το Εθνικό Συμβούλιο Άνθρακα, ενώ επίσης ισχυρό πολιτικό ρόλο είχε η Εθνική Ένωση Ανθρακωρύχων, που εξαιτίας και της σημαντικότητας του κλάδου στην Οικονομία της Βρετανίας αποτελούσε ένα από τα μαχητικότερα συνδικάτα.

Μετά τον απεργιακό «χειμώνα της δυσaréσκειας» ήρθε η Θάτσερ

Τον Φλεβάρη του 1979 τελειώνει ο βαρύς βρετανικός απεργιακός «χειμώνας της δυσaréσκειας» («Winter of Discontent»). Επρόκειτο για 9μηνη απεργιακή περίοδο, τη σημαντικότερη στην ιστορία του βρετανικού εργατικού κινήματος από το 1926. Οι εργαζόμενοι κατάφεραν μία σειρά από νίκες, ακυρώνοντας ουσιαστικά την απόφαση της κυβέρνησης των Εργατικών για μείωση των μισθών

τους, σπρώχνουν ωστόσο τους Εργατικούς στον γκρεμό μη γνωρίζοντας πως από το βάθος της ιστορίας έρχεται η μπιτέρα του νεοφιλελευθερισμού: Η Μάργκαρετ Θάτσερ. Η Μάργκαρετ Θάτσερ έγινε πρωθυπουργός στις 4 Μαΐου 1979, με βασικό καθήκον την αναστροφή της πτωτικής πορείας της Οικονομίας, την αύξηση της ανταγωνιστικότητας του Ηνωμένου Βασιλείου, τον περιορισμό του ρόλου του κράτους στην Οικονομία, καθώς και την ανάδειξη του ρόλου της Μεγάλης Βρετανίας στη διεθνή σκηνή, ο οποίος έδινε την εντύπωση ότι συνεχώς έφθινε, από την εποχή της Βρετανικής Αυτοκρατορίας. Ιδεολογικά βρισκόταν πολύ κοντά με τον Ρόναλντ Ρίγκαν, ο οποίος το 1980 εξελέγη Πρόεδρος των ΗΠΑ, θέση στην οποία παρέμεινε ως το 1988. Μαζί, οι δύο ηγέτες αποφάσισαν να εφαρμόσουν τις νεοφιλελεύθερες οικονομικές συνταγές του οικονομολόγου Μίλτον Φρίντμαν – διδάγματα τα οποία είχε ακολουθήσει μέχρι εκείνη τη στιγμή ο δήμιος της Χιλής και μετέπειτα φίλος της Θάτσερ, δικτάτορας Αουγκούστο Πινοσέτ.

Με την ανάληψη της πρωθυπουργίας η Θάτσερ έθεσε ως βασική προτεραιότητα τη μείωση του πληθωρισμού. Ακολούθησε σφικτή νομισματική πολιτική, αυξάνοντας τα επιτόκια, προκειμένου να χαμηλώσει τον πληθωρισμό. Έδειξε προτίμηση προς την έμμεση φορολογία έναντι της φορολογίας εισοδήματος, και αύξησε τον ΦΠΑ στο 15%. Καταργήθηκαν οι μισθολογικοί και συναλλαγματικοί περιορισμοί. Οι πολιτικές αυτές διατήρησαν την αξία της στερλίνας σε υψηλά επίπεδα. Ταυτόχρονα, όμως, η ανεργία εκτοξεύτηκε. Το 1983 υπήρχαν 3,6 εκατ. άνεργοι (διπλάσιοι από το 1979). Οι κρατικές δαπάνες κυρίως για την εκπαίδευση και τη στέγαση μειώθηκαν. Το ΑΕΠ της χώρας μειωνόταν.

Ο Πόλεμος των Φώκλαντ, μαζί με μια οικονομική ανάπτυξη που παρατηρήθηκε στις αρχές του 1983, ανέβασαν τη δημοτικότητα της κυβέρνησης. Εκμεταλλευόμενοι τον

δικασμό του Εργατικού Κόμματος της εποχής εκείνης, οι Συντηρητικοί πέτυχαν νέα νίκη στις εκλογές του Ιουνίου 1983, κερδίζοντας 42,4% των ψήφων έναντι 27,6% των Εργατικών. Στη δεύτερη τετραετία της, η Θάτσερ θέλησε να εφαρμόσει τις νεοφιλελεύθερες/νεοσυντηρητικές της αντιλήψεις και για να γίνει αυτό έπρεπε να μειώσει τη δύναμη των συνδικάτων και των επαγγελματικών ενώσεων. Ο πόλεμος άρχιζε.

Η τακτική της Θάτσερ έμελλε να αποτελέσει «εγχειρίδιο» για τους μετέπειτα λάτρεις της πολιτικής της. Ο πόλεμος της νεοφιλελεύθερης κυβέρνησής της με κάθε εργασιακό κλάδο έγινε μεμονωμένα, έτσι ώστε να τους απομονώσει και να τους νικήσει πιο εύκολα μιας και η ενοποίηση του αγώνα τους θα προκαλούσε πέρα από μεγαλύτερη δυσκολία, και τυχόν πιθανότερες ολικής ήττας. Έτσι, πριν ξεσπάσει ο πόλεμος του κράτους με τα εργατικά συνδικάτα των ανθρακωρύχων είχαν προηγηθεί οι μεταλλεργάτες, οι σιδηροδρομικοί και οι λιθοξόοι.

Στο επόμενο τεύχος, «Ξεκινά η απεργία»

Η ΙΤΑΛΙΔΑ CEO ΤΟΥ ΔΕΣΦΑ

Η Maria Rita Galli ανέλαβε διευθύνουσα σύμβουλος του ΔΕΣΦΑ, με απόφαση του Δ.Σ. της εταιρείας. Μέχρι πρότινος η κ. Galli ήταν αντιπρόεδρος Επιχειρηματικής Ανάπτυξης και Χαρτοφυλακίου της ιταλικής Snam και πρόεδρος της κοινοπραξίας SENFLUGA, πλειοψηφικού μετόχου του ΔΕΣΦΑ. Η κ. Galli θα αναλάβει τον ρόλο που μέχρι πρότινος κατείχε ο Nicola Battilana, ο οποίος ήταν διευθύνων σύμβουλος του ΔΕΣΦΑ την προηγούμενη διετία και αναλαμβάνει τώρα νέα καθήκοντα στη Snam.

«Κατά τη διάρκεια της θητείας του ο κ. Battilana ηγήθηκε του μετασχηματισμού του ΔΕΣΦΑ μετά την ιδιωτικοποίηση, συμβάλλοντας ενεργά στη μετατροπή της εταιρείας σε μία ιδιωτική εταιρεία, στην ανάπτυξη του επενδυτικού πλάνου και στην ενοποίηση του φυσικού ρόλου του ΔΕΣΦΑ ως σημαντικού παράγοντα στην ενεργειακή μετάβαση καθώς και σε διεθνή έργα» επισημαίνει ο ΔΕΣΦΑ και προσθέτει: «Ο διορισμός της Maria Rita Galli, ενός ανώτερου στελέχους με ισχυρό διεθνές υπόβαθρο στον κλάδο της ενέργειας, επιβεβαιώνει τη δέσμευση των μετόχων του ΔΕΣΦΑ στην επιτάχυνση της πορείας ανάπτυξης της εταιρείας προς έναν ηγετικό ρόλο στην ενεργειακή μετάβαση της περιοχής της Ανατολικής Μεσογείου, μέσω του οποίου η Ελλάδα καθίσταται ένας εμπορικός κόμβος και μια βασική πύλη στη Νοτιοανατολική Ευρώπη».

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΠΑΜΕ ΓΙΑ ΔΥΝΑΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΥΠΟΥ 2004!

«**Ο**λα τα στοιχεία (fundamentals) δείχνουν πως οδηγούμαστε σε ένα super growth διάρκειας τεσσάρων με πέντε χρόνων, παρόμοιο με αυτό που γνώρισε η ελληνική Οικονομία μεταξύ 1999 και 2004 μετά τη λήξη της πανδημίας» σημειώνει χαρακτηριστικά υψηλόβαθμο στέλεχος εταιρείας που εξειδικεύεται στην οικονομική ανάλυση. Πολύ κοντά στην έναρξη ενός «νέου κύκλου δυναμικής ανάπτυξης», αντίστοιχου με αυτόν της περιόδου πριν από τους Ολυμπιακούς Αγώ-

νες του 2004, βρίσκεται η ελληνική Οικονομία, υποστηρίζουν κύκλοι που παρακολουθούν στενά την ελληνική αγορά. Ισχυρή ώθηση θεωρούν πως θα δώσουν και οι ξένες επενδύσεις, οι οποίες ήδη «αρχίζουν και παίρνουν σάρκα και οστά». Άνθρωποι που γνωρίζουν, λένε πως δεν έχουν σταματήσει στιγμή οι συζητήσεις για τα ενεργειακά projects, τα οποία «υπόσχονται» σημαντική κερδοφορία τα επόμενα χρόνια, τονίζοντας πως η πανδημία δεν έχει ανακόψει την επενδυτική ορμή των διεθνών funds και όχι μόνο, τα οποία έχουν συσσωρεύσει τεράστια ρευστότητα όλο το προηγούμενο διάστημα και αναζητούν τρόπους να τη διοχετεύσουν. Η αισιοδοξία που εκπέμπεται από τους παραπάνω κύκλους βασίζεται στους εξής παράγοντες: α) στον «πακτωλό χρημάτων» που θα εισρεύσουν από το Ταμείο Ανάκαμψης, β) στο ισχυρό επενδυτικό ενδιαφέρον που εκδηλώνεται από ξένους επενδυτές για τοποθετή-

σεις σε κλάδους με προοπτικές και

γ) στις αντοχές που επιδεικνύει η πλειονότητα των ελληνικών επιχειρήσεων.

Η κατάσταση στην αγορά, λένε, είναι καλύτερη από την αίσθηση που υπάρχει και δηλώνουν πεπεισμένοι για την ταχεία ανάκαμψη της χώρας.

Αυτή τη στιγμή, επισημαίνουν, μόλις 25% των επιχειρήσεων της χώρας που είναι κατά κύριο λόγο μικρομεσαίες αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα ρευστότητας, αντίθετα, η πλειονότητα παρά την κάμψη των εσόδων αντέχουν ενώ αρκετές από αυτές (ποσοστό περίπου 25% με 30%) εκτιμούν πως θα βελτιώσουν την κερδοφορία τους!

Υποστηρίζουν μάλιστα πως οι εταιρείες-«ζόμπι» που θα δημιουργηθούν από την κρίση του Covid-19 δεν θα αποτελέσουν «τροχοπέδη», εφόσον βέβαια υπάρξει η κατάλληλη διαχείριση. «Δύο και τρεις ή και τέσσερις ακόμη μήνες καθυστέρησης δεν αλλάζουν τον σχεδιασμό των

«Κοιτάξτε πρώτα τους αστυνομικούς που σκοτώνουν μαύρους και τα Κίτρινα Γιλέκα»

Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν

(πρόεδρος Τουρκίας), σε μία αβρή διπλωματική κίνηση προς τις ΗΠΑ και τη Γαλλία!

ΕΙΠΑΝ

επενδυτών που έχουν μακροπρόθεσμο ορίζοντα» επισημαίνει καλά πληροφορημένη πηγή, τονίζοντας πως και οι τράπεζες αναμένεται να συμβάλουν, ανοίγοντας τους «κρουσούς της χρηματοδότησης».

Πότε;

Ο χρόνος έναρξης του νέου κύκλου ανάπτυξης τοποθετείται το αργότερο μέχρι τα τέλη του 2021, όταν και θα έχει ολοκληρωθεί το μεγαλύτερο μέρος του εμβολιαστικού προγράμματος. Πηγές με γνώση της υπόθεσης θεωρούν πιθανό πως μέχρι τέλος Μαΐου με αρχές Ιουνίου θα έχει εμβολιαστεί ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό του ευάλωτου πληθυσμού (άνω των 70 ετών και όσοι έχουν σοβαρά νοσήματα), και θα έχει χτιστεί και μια ικανοποιητική «ασπίδα προστασίας» έναντι του κορωνοϊού.

Μέχρι τότε, βέβαια, τα πράγματα θα είναι εξαιρετικά δύσκολα. Απαραίτητη προϋπόθεση για να διατηρηθεί το αναπτυξιακό momentum και μετά την πενταετή περίοδο και να αποφευχθεί ο κίνδυνος μιας νέας χρεοκοπίας είναι η συνέχιση των μεταρρυθμίσεων, οι οποίες θα οδηγήσουν στη ριζική αναδιάρθρωση του οικονομικού μοντέλου της χώρας. «Εάν δεν κάνεις μεταρρυθμίσεις, ώστε να αλλάξεις τον κύκλο της Οικονομίας, ελλοχεύει πάντοτε ο κίνδυνος να χρεοκοπήσεις ξανά...» σημειώνουν χαρακτηριστικά.

ΣΤΑΣΣΗΣ

«Η ΔΕΗ το 2030 θα είναι μια μοντέρνα εταιρεία με πράσινη και χαμηλών εκπομπών παραγωγική

βάση που θα είναι ηγέτης στην ελληνική αγορά αλλά και στη Νοτιοανατολική Ευρώπη» τόνισε ο πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της ΔΕΗ, Γ. Στάσσης, στην ομιλία του, στη διαδικτυακή συζήτηση που διοργάνωσε το Bloomberg για την «πράσινη ανάκαμψη» με τίτλο «Powering the European energy transition: The road to net-zero». «Η ΔΕΗ μεταμορφώνεται και μαζί η ενεργειακή αγορά στην Ελλάδα» σημείωσε, με στόχο να παραμείνει ηγετική δύναμη κάνοντας την ευελιξία και την καινοτομία κεντρικό της αντικείμενο. «Η ΔΕΗ», τόνισε, «γίνεται πλέον συμβατή με τη νέα ατζέντα απανθρακοποίησης που υιοθετούν οι μεγάλοι επενδυτές και τράπεζες ανά την Ευρώπη και διεθνώς», συμπληρώνοντας πως «η ενεργειακή μετάβαση και η ψηφιοποίηση είναι στο επίκεντρο των εξελίξεων και η ΔΕΗ θα οδηγήσει τις αλλαγές όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και στη Νοτιοανατολική Ευρώπη, που έχει μείνει πίσω». Όπως είπε «ο σχεδιασμός της ΔΕΗ γίνεται με ορίζοντα τα επόμενα 4-5 χρόνια, και προχωρά στην απολιγνιτοποίηση όλων των μονάδων ως το 2023, υλοποιώντας το ταχύτερο πρόγραμμα απολιγνιτοποίησης στην Ευρώπη».

ΚΟΥΙΖ

Ποιον μεγαλύτερο αυτοκινήτων θα πρέπει να αποφεύγει ο υπουργός Μεταφορών και Δημοσίων Έργων κ. Κώστας Καραμανλής;

ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ Κ. ΧΑΡΙΤΟΥ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ

Μια καλύτερη χρονιά το 2021

Γιατί κάνει σχέδια για την έκδοση ομολογιακού

Το 2021 θα είναι μια καλύτερη χρονιά, που βρίσκει την εταιρεία Mytilineos με ρευστότητα, χαμηλό δανεισμό και τη δυνατότητα να αντλήσει νέα κεφάλαια, έτοιμη να πραγματοποιήσει επενδύσεις και εξαγορές. Αυτό τόνισε ο πρόεδρος του ομίλου, Ευάγγελος Μυτιληναίος, μιλώντας στην τηλεδιάσκεψη για τα flash note αποτελέσματα του 2020, σημειώνοντας: «Τα θετικά μας cash flows σε συνδυασμό με την ικανότητά μας να στραφούμε στις αγορές για να αντλήσουμε φρέσκα κεφάλαια μας δίνει τη δυνατότητα για εξαγορές. Η ΛΑΡΚΟ και η ΔΕΠΑ Εμπορίας είναι διαδικασίες σε εξέλιξη, αλλά δεν υπάρχει αμφιβολία, έχουμε τα μάτια μας ανοικτά για εξαγορές». Ο πρόεδρος του ομίλου εκτίμησε ότι το 2021 θα είναι μια καλύτερη χρονιά με «πολλή ενέργεια, όλες τις μονάδες και τα εργοστάσιά μας να παράγουν και τις επενδυτικές μας μηχανές να λειτουργούν με υψηλές ταχύτητες...». Περιγράφοντας τις επιδόσεις της εταιρείας, σημείωσε ότι το 2020 ο καθαρός δανεισμός διαμορφώθηκε στα 538 εκατ. ευρώ, με τον δείκτη μόχλευσης (Καθαρός Δανεισμός / EBITDA) να παραμένει κάτω από το 2 και συγκεκριμένα στο 1,71, παρά τις σημαντικές επενδύσεις, τη διανομή μερίσματος και την επαναγορά 6,14 εκατ. ιδίων μετοχών (ποσοστό 4,3% του συνόλου). Και ακόμα, ότι το προτεινόμενο μέρισμα θα είναι 0,36 ευρώ ανά μετοχή (προσαρμοσμένο για τις ίδιες μετοχές), που αντιστοιχεί σε 41% των καθαρών κερδών έναντι 35,5% το 2019.

Ο κ. Μυτιληναίος επισήμανε την αύξηση των ελεύθερων ταμειακών ροών κατά 100 εκατ. ευρώ, τη συνολική ρευστότητα κατά 1,3 δισ. ευρώ (συμπεριλαμβανομένων των ταμειακών διαθεσίμων 500 εκατ. ευρώ), καθώς και τις διαθέσιμες γραμμές πίστωσης ύψους 800 εκατ. ευρώ.

Flash note καινοτομία

Η εταιρεία, όπως εξήγησε, ανακοίνωσε τα flash note αποτελέσματά της για το 2020, δηλαδή τα στοιχεία

της χρήσης πριν από τον έλεγχο των ορκωτών, ενώ μετά και τον έλεγχο των ορκωτών, τα επίσημα στοιχεία θα ανακοινωθούν τον Μάρτιο. Όπως τόνισε ο κ. Ευάγγελος Μυτιληναίος, η έκδοση flash note αποτελεσμάτων είναι μια τακτική που συνήθίζεται στις ΗΠΑ αλλά είναι καινοτομία για την Ελλάδα που, όπως είπε, αν καθιερωθεί θα προσφέρει μεγαλύτερη διαφάνεια στην αγορά. Αναφερόμενος στα αναπτυξιακά σχέδια του ομίλου στον χώρο των ΑΠΕ, ο κ. Ευάγγελος Μυτιληναίος τόνισε στους αναλυτές ότι στο τέλος του 2021 η Mytilineos θα έχει ένα χαρτοφυλάκιο 217 MW αιολικών πάρκων σε λειτουργία και 45 MW σε φάση κατασκευής, που σημαίνει ότι στο τέλος του 2021 η εταιρεία θα διαθέτει 260 MW. Στις αρχές του 2023 το σύνολο των αιολικών πάρκων της θα έχουν ισχύ 350 MW.

Φ/Β

Όσον αφορά τα φωτοβολταϊκά, στόχος είναι τα 3000 MW ως το 2030, ενώ για μέχρι το τέλος του 2021 θα έχει 350 MW από φωτοβολταϊκά και 650-700 MW συνολικά από ΑΠΕ.

ΔΕΗ

Σχετικά με τις διαπραγματεύσεις με τη ΔΕΗ για τα τιμολόγια της Αλουμίνιο Ελλάδος, σημείωσε ότι αισιοδοξεί για ένα θετικό αποτέλεσμα. Μέχρι το τέλος του 2021 θα τεθεί σε λειτουργία η μονάδα Φυσικού Αερίου 826 MW του ομίλου της Μυτιληναίος, ενώ σημείωσε ότι έχει πολλές ελπίδες για το τμήμα energy management του ομίλου. Το ανεκτέλεστο υπόλοιπο του τομέα έργων βιώσιμης ανάπτυξης ξεπέρασε το 1 δισ. ευρώ, ενώ στον τομέα του Αλουμινίου η ζήτηση είναι ισχυρή και η Μυτιληναίος έχει από τα χαμηλότερα κόστη παραγωγής μέσω τριών προγραμμάτων μείωσης κόστους. Για τις αγορές ιδίων μετοχών, η εταιρεία έχει αγοράσει 6 εκατ., μετοχές με κόστος 9 ευρώ και άνω. Το πρόγραμμα επαναγοράς μετοχών θα συνεχιστεί σε συνδυασμό με το μέρισμα, που αποτελεί ήδη το 41% των διανεμόμενων κερδών.

OVER

FM 104,9

Το **αθλητικό**

ραδιόφωνο

των
δημοσιογράφων

ΔΕΠΑ Εμπορίας Α.Ε.

Ενέργεια που μας πάει **ΜΠΡΟΣΤΑ**

δύναμη, εξέλιξη, ασφάλεια, πρωτοπορία

Η ΔΕΠΑ Εμπορίας ηγείται και πρωτοπορεί στην ελληνική αγορά ενέργειας. Προσφέρει ολοκληρωμένες λύσεις για κάθε κατηγορία πελατών, στις πιο ανταγωνιστικές τιμές και εγγυάται την ενεργειακή ασφάλεια της χώρας, έχοντας επιτύχει τη διαφοροποίηση των πηγών και των οδών εφοδιασμού της. Με το βλέμμα στο μέλλον, η ΔΕΠΑ Εμπορίας πραγματοποιεί επενδύσεις, που δημιουργούν προστιθέμενη αξία στην οικονομία και νέες ποιοτικές θέσεις εργασίας, ενώ συμμετέχει σε στρατηγικής σημασίας διεθνή έργα, που μετατρέπουν την Ελλάδα σε περιφερειακό ενεργειακό κόμβο. Με τον δυναμισμό του ηγέτη, η ΔΕΠΑ Εμπορίας επεκτείνει τη δραστηριότητά της, στηρίζοντας σταθερά τις νέες τεχνολογίες και ανοίγοντας διαρκώς νέους δρόμους για την ενέργεια και την ανάπτυξη.